

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy hóra ... 8 kor.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 57.

KIADOMIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:

Stauber József.

Vasárnap, július 15.

Merénylet Arad ellen!

Rendelet érkezett ma a polgármesterhez, amely szerint nemcsak Uj-arad, hanem egész Arad zöldségtermelését a főváros számára rekvirálják. A rekvirálással egy Herold Antal nevű fővárosi tisztviselő van megbízva, akit a városnak ellenőrizni nincs joga, csak minden közegével és minden erejével támogatni. Ez a rendelet sokkal súlyosabb annál is amit várunk és amitől féltünk. Ez a rendelet égbekiáltó és felháborító igazságtalanság Araddal szemben. Nagyon könnyű a kormánynak Budapest főváros ellátását úgy biztosítani, hogy Aradtól vonja el azt, amit dédelgetett kedvencének, a fővárosnak ad.

Arad város törvényhatóságának semmi esetre sem szabad belenyugodnia abba, hogy a rendeletet úgy hajtsák végre, amint azt az Országos Közélelmezési Hivatal és Budapest főváros zöldségüzlete elrendeli. A tanácsnak egy ma hozott határozatát kell végrehajtani és minden akadályon keresztül ki kell vinni, hogy ez lehetővé tétessék. Ne a főváros megbízottja rekviráljon ellenőrzés nélkül, hanem igenis Arad város, vagy pedig Arad város vele egyetemben, de elsősorban Arad szükségletét biztosítsák, amit úgy lehet elérni, hogy minden zöldséget, mindennap előbb a városi hatóság foglaljon le és legalább déli tizenkét óráig hatóságilag árultassa a piacon. Vagy saját rezsijében, vagy pedig azok útján, akik az árusítást eddig is végezték. A kofák kis egzisztenciáját sem szükséges tönkretenni, már tudniillik azokét a kofákét, akik ellen eddig semmi jogos panasz fel nem merült. Ami az ilyen rendszer mellett a piacon vitt áruból déli tizenkét óra után megmarad, azt azután elvihetik Budapestnek.

Ez az egyetlen megoldás, amely mellett Arad város közönsége hajlandó a Közélelmezési Hivatal legújabb rendelkezésére belenyugodni. De semmi esetre sem szabad elturnunk azt, hogy a főváros küldöttje egymaga állapítsa meg mi Arad város zöldség-szükséglete és amennyit jónak lát, annyit utaljon csak ki nekünk. Nem szabad szabadkezet engednünk a főváros zöldségüzlete kiküldöttjének, nem szabad engednünk, hogy ellenőrzés nélkül dolgozzék és miután semmiféle kimutatás nincsen arról, hogy mennyi Arad város közönségének a napi zöldség-szükséglete, ez az egyedüli helyes és igazságos mód, a melyet mi ajánlunk és amely a mai

tanácsülés határozatában is benne foglaltatik.

Örülünk a zöldség-szak maximálásának, az általunk ajánlott körülmények között örülünk a rekvirálásnak, mert legalább végre-valahára véget vet az üzérkedésnek. Örömmel üdvözöljük a főkapitány kivitelitilmát is a zöldségre, amely meg-

Bethmann-Hollweg bukása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Mint Hire jár Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár ama kérésének, hogy hivatalától bocsássák el, eleget tettek. Utódává Michaelis drt, porosz közlelmezési állami biztost, volt pénzügyi államtitkárt nevezték ki. Hivatalos hír még nincsen.

Berlin. A Berliner Zeitung amittag szerint Zimmermann külügyi államtitkár utódként Rokdorf Rantzau gróf kopenhágai követet emlegetik, aki nagykövetségi tanácsos volt Bécsben és főkonzul Budapesten.

Berlin. A birodalmi gyűlés ma a legnagyobb izgalom jegyében folyt le. A formális ülés megkezdése előtt a képviselők a folyosókon csoportokba verődve izgatottan tárgyalták az eseményeket. Szenzáció erejével hatott az a hír, hogy a pártok vezéreit meghívták Hindenburghoz és Ludendorffhoz.

Nagy feltűnést keltett Czernin uttokár gróf külügyminiszternek a bécsi nagykövettel folytatott tanácskozásáról szóló hír. A tárgyalások tartalmáról természetesen csakis kombinációk vannak forgalomban.

Berlin. Általában azt hiszik, hogy a válság a jövő héten elintézésre nyer, úgy, hogy a jövő hét elején a birodalmi gyűlés egybehívható lesz. Az államforma parlamentárisra való átalakítására aligha kerülhet egyelőre sor. Most a balpártok is behátrják ezt és a fennálló nehézségekre való tekintettel egyelőre beérik azzal, hogy a kormány garanciákat adjon a reformok megvalósítására.

Berlin. A Tägliche Rundschau értesülése szerint Bethmann-Hollweg kancellár lemondását elfogadták.

gátolja az exportörök további garázdálkodását. Az azonban, hogy a főváros hatósági asszisztálással váltja fel az exportörök helyét: merénylet Arad ellen. Követeljük, hogy a tanács mai határozatát hajtsák végre, a város mindennap foglaljon le minden zöldséget és azt déli tizenkét óráig az aradi fogyasztók számára árusítsák.

Khuen-Héderváry gróf a kancellár változásáról.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A Ház tudvalevőleg szünetel és a politikusok is pihennek, de azért figyelemmel kísérik a német kancellárválságot és azt hiszik, hogy a válság megoldásának megfelelő következményei lesznek. Általános az a vélemény, hogy a Berlinben erjedő események közelebb hozzák a békét.

Khuen-Héderváry Károly grófot egy újságíró megkérdezte, hogyan látja a kancellárválság következtében előállott új helyzetet. Khuen-Héderváry a következőket mondta:

— Bethmann-Hollweg lemondását a béke szempontjából mindenesetre kedvező szempontmá kell tekinteni. Tiszta véleményt nem lehet alkotni a kancellárválságról, mert nem tudjuk, hogy a lemondásban mennyiben játszottak belső okok közre és mennyiben a külpolitika. Ugyilátszik azonban, hogy a kancellár bukásának a belső és a külső helyzet adta meg a lökést. Az entente természetesen úgy tünteti föl Bethmann-Hollweg bukását, hogy azért történt, mert nem akarta keresztülvinni azokat a demokratikus reformokat, amelyekre állítólag az entente Németországot kényszeríteni szeretné. Az én véleményem szerint ez csak ürügy az entente részéről, amely már kész a békekötésre. Bethmann távo-zása után az entente előállhat azzal, hogy eltávolították az utból a kancellárt, keresztülvitték Németország demokratizálását, most tehát lehet beszélni a békéről. Nekem mindegy, a tétel az, hogy minél előbb megkezdődjenek a béketárgyalások, az ürügy egészen mellékes, csak minél előbb létrejőjön a legfőbb jó, a béke. Hiszen legutóbb Magyarországon, amikor a király öfelsége spontán elhatározásából kéziratot intézett Tiszához a választójog kiterjesztése dolgában, ezt is úgy magyarázták az entente államokban, hogy a háború befolyása és az ellenség nyomása alatt történt.

Jó békét kegyelmes ur!

Berlin: Hindenburgot, amikor a vezérkari épületet elhagyta, a tömeg viharos Hoch-okkal üdvözölte és sokan ezt kiáltották: Jó békét kegyelmes ur!

Fényes Dezső levette magát a kulturpalota emeletéről.

A közművelődési ház igazgatójának öngyilkossága.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Egy megrázó tragédia véres fináléja döbbentette meg ma este Arad város közönségét. Egy magával elégedetlen s a világgal tusakodó szellem szörnyű ítéletet tartott a saját sorsa felett s borzasztó elhatározással vetett véget szenvedéseinek.

Fényes Dezső, az aradi kulturpalota igazgatója ma este 10 órakor öngyilkos lett. Valami sötét szorongó gondolat készítette e szörnyű elhatározásra, valami titokzatos félelem és megmagyarázhatatlan iszonyat a jövődétől. Hónapok óta panaszkodott környezetének és barátainak, hogy sötét sejtelmek gyöttrik, hogy éjjelait álmatlanul tölti, hogy testi fájdalmak vendégeskednek megroppant testén s a vigasztalásokra esőndesen mosolygott, mint aki tudatában van az élete rendeltetésének és egy könnyű kézlegyintéssel intézte el a feléje hajló jókaratot.

Egy évvel ezelőtt súlyos izületi bántalmak kínozták, s már akkor kijelentette, hogy ez a „reuma” egyenesen a szívére tör, s csakugyan az idén megsápadva és megtörve panaszkodott barátai és hivatalnoktársai előtt, hogy „szívujaja” elhatalmasodott s pihenni szeretne. Az elmúlt hetekben el is indult, hogy elmegy pihenni valahova. De Pesten megállapodott, s hivatalos dolgai végeztével nem ment tovább, visszatért Aradra, ahol, amint többször hangzott, a legjobban szeret élni, s ahonnan távol pihenni sem tud. A kulturpalotában levő irodájában úgy eltudott töprengeni a világ sorsa és nervei fölött. S megható volt sokszor, néha szenvedéllyel és tüzzel magyarázta, hogy mennyire félre érti a világ, s mennyire fájdalmas rá nézve az, hogy nem tudja összhangzásba hozni lelkének csodásan szép álmait a mások akaratával.

— Romboló szellemnek tartanak! mondotta sokszor, pedig ha tudnák, hogy én mindig csak szépet és jót akarok! Kár, hogy nekem semmi se sikerül, tette hozzá lemondással.

— Talán egy kicsit több alkalmazkodni tudás s kész volna a siker, vetették gyakran oda kétkedéseire.

— En alkalmazkodjam? szökt ilyenkor, én a vezetésre születtem, nem az alkalmazkodásra.

S közéleti szereplésének sok-sok sikertelensége épen ebben a makacsságban gyökerezett. Ez indította újabb és újabb támadásra, sok újító erő volt benne, de valahogy mindent megfordított alakban látott. Idealizmusa eltagadhatatlan, de ez idealizmus nem a harmóniában nyilvánult meg, hanem a széthúzó erők csodás élvezetében. Talán ezért szerette úgy a zeneszerzők között Strausz Oszkát, kinek diverzális hangszereléséről, a harmoniatlanság művészetéről mindig lelkesedve nyilatkozott. Most már minden harmonizál. Minden szenvedése, a teste, a lelke elpihent. Ma éjjel tizenegy órakor meghalt.

Esti tíz órakor riadtan futott végig a városban a hír, hogy Fényes Dezső, a kulturpalota igazgatója emeleti lakása melletti irodájának ablakából levette magát.

A megrázó hírt igazolta a legszomorubb valóság. A kulturpalota park felőli oldalán, ott, ahol a lakásrészhez felvezető lépcsőház ugrik ki az épületből, ott, ahol betonia-

gyak disztik a járda szegélyét, ott feküdt az aszfalt járdán hálóbagban, összetört tagokkal Fényes Dezső s körülötte az esti sötétjét élvező közönségnek az a kis része, amely még tíz óra után is a Marosparti korzót járta.

Az éj csendjében megrázó volt a hatalmas test zuhanása. Az emberek rémülten szaladtak az élettelenül elnyult test felé, az asszonyok, leányok ajkáról pedig ijedt sikolyok törték át az egyhangú esti csendességet.

A zuhanást követő percben lenge sállal a fején egy remegő asszony, Fényes Dezső igazgató felesége futott le a kulturpalota lépcsőjén a csendesen nyöszörgő, fájdalmától, sérüléseitől eszméletlenül fekvő férje mellé s reáborulva a vérell elborított testére esékjaival árasztotta el a szenvedéstől és vér aláfutásoktól mindjobban eltorzuló arcot s zokogva kérte férjének szavát, tettének magyarázatát. A gyöngéd hitvesi szeretet legszebb jeleire sem reagált a súlyosan összetört igazgató s tehetetlenül türe, hogy a cselédség által lehozott párnákat feje alá dugják, hogy a pár perc múlva megjelent katonai mentők, akiket Goró Károly önkéntes szakaszvezető vezetett, az első segélyben részesítsék.

(Az öngyilkosság előzménye.)

A mélyen sujtott asszony, amikor fájdalomának első perceiből felucodott az Aradi Közlöny tudósítója előtt a következőképpen mondotta el a tragédiát közvetlenül megelőző percek eseményeit.

— Férjem szokott sétáiról tért haza este felé s nyoma sem volt rajta annak a szörnyű gondolatnak, amely e rettenetes tette ragadta szegényt. Életem beszélgetésben megvaesoráztunk s utána kiültünk a park felé nyíló teraszra, hol esteként a lefekvésig elszoktunk beszélgetni s élvezni szoktuk a remek marosparti levegőt. Jelentőség nélküli dolgokról folyt közöltünk a szó s mert a holtapi bevásárlásokra kellett a szakácsnőmet pénzzel ellátni, félbe szakítottam a beszélgetést s bementem a szobába pénzért s a konyhába, hogy azt cselédemnek átadjam. Mikor vissza jöttem a teraszra, férjem nem volt ott, ellenben rémülten láttam, hogy emberek szaladnak a palota felé s lenn a földön férjemhez hasonló ember fekszik s köréje csoportosulnak a jajveszékeltők. Egy pillanat alatt körültekintettem s megértettem a helyzetet. A földön csakis férjem feketett,

aki, míg én a konyhában jártam, áment az irodájába és onnan levette magát a kövekre.

Egy hanggal, egy szóval nem árulta el tervét és viselkedését, azon a nyugodtságon, a mellyel elbeszélgettünk, a legkisebb jelét sem lehetett észre venni annak, hogy férjem véget akar vetni életének.

(A mentők.)

Alig pár percet az öngyilkosság után megjelent a helyszínen a katonai mentők mellett Keppich Jakab dr. és Herz Andor dr., a rendőrség részéről pedig Hoffman Győző ügyeletes rendőrtiszt és Prohászka László dr. tb. főorvos. Az első segélyben Keppich dr., és Herz dr. orvosok részesítették Fényes Dezsőt s megállapították, hogy mindkét lábára eltorlott, szíve felett három-négy bordája összetört és koponya repedést szenvedett. — Fejét azonnal bekötötték s elrendelték, hogy

a sérülések halálos természetére való tekintettel ne a lakásra, hanem azonnal a kórházba vigyék. A felesége kezét tördelve kérte az orvosokat, hogy hagyják férjét a lakásban, vigyék fel urát az emeleti lakásba, de amikor az orvosok figyelmeztették az asszonyt, hogy férjének élete kívánja meg az azonnali szakszerű kórházi kezelést, Fényesné eleget tett a parancsszerű kérésnek s beenyugodott abba, hogy férjét a mentők a kórházba vigyék.

(Az elültölt szívba.)

Az orvosok épen kiadták a rendelkezést a mentőknek arra, hogy miképpen helyezték el a mentő ágyra Fényes Dezsőt, amikor a helyszínre érkezett az Aradi Közlöny tudósítójával Farkas József dr. a kulturpalota könyvtárosa. Fényes Dezső felesége zokogva fordult Farkas József dr.-hoz:

— Nem tudja-e doktor ur, hogy mi indította szegény Dezsőt erre a borzasztó elhatározásra, — kérdezte kétségbeesve. — Elöttem teljesen titok és semmi magyarázatát sem tudom találni ennek a tragédiának.

Farkas dr. meglepődve a kérdéstől, természetesen adott válaszában közölte az asszonnyal, hogy

ő az öngyilkosság közvetlen okát Fényes Dezső betegségeiben találja,

ahol a súlyos bajban, amelyet legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával egyetemi tanárok rajta megállapítottak.

Az asszony esodálkozva hallgatta Farkas dr. szavait, amikor azoknak igazságait az Aradi Közlöny tudósítója is megerősítette — mert amint alább megírjuk — maga Fényes Dezső panaszkolta súlyos betegségét, kijelentette, hogy férje betegségéről egyáltalában tudomással sem bír, férje egy szóval sem árulta el azt, hogy pár nap előtti budapesti látogatásán orvosi vizsgálatnak vetette magát alá és hogy orvosi betegnek találták volna őt.

Jellemző, s csakis a hitvestárs iránti gyöngédségre visszavezethető érzésnek tartható be az, hogy Fényes Dezső felesége előtt elhallgatta szervei szívujáját, s csak amikor a betegség erősödő jeleivel nem bírt megküzdeni, e szörnyű elhatározással bizonyította be azt, hogy a kór mind erősebben és erősebben hatalmasodott el felette.

Fényes Dezső, amikor a mentők a gróf Apponyi Albert-ut felé vitték, magához tért.

— Nem bírom tovább! Jaj emeljenek fel! Jaj de szenvedek, jaj nekem — sóhajtott.

A két mentő, amikor a hordágygal az Apponyi Albert-uton letette Fényes Dezsőt sokat szenvedett testét, minden erejét összeszedve felült az ágyban és fájdalmas kétségbeesett hangon ismételtette folyton:

— Nem bírom tovább! Jaj, emeljenek fel, nagyon szenvedek.

Hoffman Győző rendőrhadnagy halva, hogy eszméletlenül van Fényes Dezső, odahajolt hozzá és megkísérelte, hogy megtudja tettének okát. Többször is kérdést intézett hozzá, hogy mi az elhatározás indította őt tetteire?

Fényes nem válaszolt a kérdésekre, de egyre fájdalmakról panaszkodott, mindig gyengébb és gyengébb elhaló hangon. Majd visszahanyatlott a párnájára, elhalgatott. A hatalmas testű ember, mint egy roncs feküdt a hordágyon. Összetört lábai, mintha nem is tartoznának a törzséhez, kifordulva, karesztolt lékűdtek egymáson, hálóbagban erős vérfoltok bizonyították súlyos sérülését s a véraláfutásoktól mindjobban dagadó balszeme bizonyította azt a súlyos sérülést, amelyet koponyáján szenvedett. Csupán a jobb szeme volt kissé nyitva, de pár perc múlva azt is behunyta s megrendítő hangokon kezdett el nyöszörgögni, a kábultság ismét erőt vett rajta. Megérkezett a mentők kocsija és Prohászka László dr. tb. főorvos

jelenlétében áttemék a mentőkoesi hordágyára s a kocsit, amelybe helyett foglalt Fényes Dezső felesége is, sietve vitte be a súlyosan sérült igazgatót az Aradvármegyei kórházba, ahol Zimmermann Károly dr. igazgató fogadta őket.

(A halál.)

Este tizenegy órakor, amikor az Aradi Közlöny munkatársa átlépte a kórház kapuját, Zimmermann Károly dr. igazgató-főorvos már azzal a lesújtó hírrel fogadta, hogy Fényes Dezső ebben a pillanatban kiszorult. A halált okozó sérülés a koponya alapi törése volt, de ezenkívül a jobb és bal lábának alszárai is eltörték és négy bordája betört. Ezenkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedhetett.

Amikor a mentők az öngyilkos kulturpalota-igazgatót behozták a kórházba, közvetlenül a kapu mellett levő földszinti kőszobában helyezték el. Zimmermann Károly dr. igazgató-főorvos Schmidt János dr. asszisztálásával azonnal kezelés alá vette, a fejét bekötözték és azután a lábtöréseken akartak segíteni, mire azonban a gipszsinkek elkészültek, Fényes Dezső már kiszorult. Agóniája alatt alig eszmélt, a feleségét is, — aki szintén a mentőkocsin jött be a kórházba. — épen hogy megismerte, de elbucszni tőle már nem tudott. Így a rendőrség részéről kiszorított Hoffmann György rendőrnagy sem hallgathatta ki. A kórházigazgató Fényesné kérésére a beállott halálról azonnal értesítette telefonon Fényes Dezsőné egyetlen Aradon tartózkodó rokonát, a vejét, Faragó Gyula földbirtokost, aki családjával együtt kocsin azonnal kísietett a kórházba.

Ezenkívül táviratilag értesítették az elhunytak a haretéren levő édesfiát Fényes Károly muzeumléti és mostohafiát Kiss Lajos biztosító intézeti titkárt, aki jelenleg Budapesten van állásban.

Fényes Dezső ruhájának zsebeit Hoffmann György rendőrnagy átvizsgálta, azonban semmi lényegeset, vagy nyomravezetőt nem talált bennük.

Fényes Dezsőné a kórházban kihallgatása alkalmával ellentétbe Farkas dr. előtt tett nyilatkozatával elmondotta a rendőrtisztnek, hogy az

Öngyilkosság közvetlen okáról sejtelve sincsen,

tény az, hogy az ura két hét óta, — amióta Budapestről visszajött, ahol professzorokkal konzultálta magát, — csaknem buskomor volt, folytonosan arról panaszkodott, hogy a kiváló orvostekintélyek előrehaladott stádiumban levő szervi szívbaját állapították meg nála. Ma este is erről beszélgettek vacsora után az erkélyen, s igyekezett vigasztalni az urát, de azután be kellett mennie a lakásba, valami utasítást adni a cselédnek és ezalatt a pár pillanatnyi idő alatt történt a katasztrófa.

Eppen aggasztó egészségi állapota miatt Fényes Dezső két héttel ezelőtt — amikor Budapestről visszatért — végrendeletét is elkészítette, amelyben egész vagyonát a feleségére hagyta. Már Budapesten mostoha fia, Kiss Lajos előtt ilyen értelmű kijelentést tett.

Hogy a végrendeletet mikor fogják felbontani és hogy a temetése mikor lesz a tragikus végű kiváló férfinak, erre nézve természetesen még nem történt intézkedés. Az éjszakai órában felesége és a jelenlévő rokoncsalád veszik körül Fényes Dezsőné a kórházi ágyon fekvő holttestét. Az özvegy nagyon meg van törve és környezetének arról panaszkodik, hogy az eset, urának váratlan tragikus vége, annyira felizgatta, hogy dacára borzasztó fájdalmának, nem jön köny a szemébe, nem képes sírni...

(Irodalmi végrendelete.)

Hogy Fényes Dezső igazgató életének mily súlyos napjait élte pár nap óta, annak legközvetlenebb bizonyítékát adta tegnap délután, amikor az Aradi Közlöny tudósítója előtt azokról a nagyfontosságú kérdésekről nyilatkozott, amelyek az utóbbi hetekben őt, mint a Kőlcsey-egyesület elnökét lefoglalták. Közismert, Arad város kulturális élete iránt érdeklődést tanúsító közönség részéről figyelemmel kísért akciója volt a Kőlcsey Egyesületnek az, hogy az Aradi Irodák és Művészek Szabadtársulatát az együttműködésre megnyerje. A Kőlcsey Egyesület választmánya Fényes Dezső

igazgató javaslatára, amikor üdvözölte a nemrég megalakult Szabadtársulást, felhívást intézett az Aradi Irodák és Művészekhez oly irányban, hogy keressék a módot és alkalmat arra, mint volna lehetséges Arad város művészeti és kulturális életének fellendítése érdekében erejük, tudásuk, képességük és lelkesedésük egyesítésével dolgozni. Az Irodák és Művészek Szabadtársulása, mert a Kőlcsey-egyesület mai alapszabályaiban nem talált módot arra, hogy a terv, mely előtte is tetszetős és rokonszenves volt, végrehajtsák, kitért a meghívás elől s teljes igyekezettel törekedett arra, hogy célját továbbra is szabadtársulásának formájában szolgálja.

Tegnap délután, amikor Fényes Dezső a szokott Hungária kávéházbeli pihenőjét tartotta, a kávéházba betért tudósítónkat, aki egyben az Irodák és Művészek szabad társulásának tagja, magához kérte s meglepő bágyadsággal és észrevehető lehangoltsággal, — ha most egy pillanatra vissza gondolunk úgy tűnik fel, mintha végrendeletet volna és kérte tudósítónkat arra, hogy az együttműködés eszméjét ne ejtsék el s keressék a módot annak, hogy a jelenlegi alapszabályok mellett, amelyek újabb attanulmányozása szerint liberális magyarázattal, igenis módot adnak arra, hogy az Irodák és Művészek szabad társulása törekvésének megfelelően vegye ki részét a munkából s a Kőlcsey egyesületben fejtse ki azt a tevékenységet, amelyet leginkább nagyrabecsül ő, aki a legnagyobb készséggel tette meg az együttműködésre a javaslatát.

— Beteg vagyok nagyon — mondta Fényes Dezső — teljesen vissza kell vonulni a Kőlcsey egyesület munkájától. Régi reumám, a melyről azt hittem, hogy teljesen elhagyott, újból teljes erővel megtámadta szervezetemet s az ezzel járó szenvedések mellett észrevettem, hogy szívem rendetlenül dolgozik, valami súlyos betegségnek kellett azt megtámadnia. Pár nappal ezelőtt Budapesten jártam s az orvosok egyöntetűleg megállapították azt, hogy szívbillentyűmnek súlyos baja van. Abszolút pihenőt, minden izgalmtól ment életet ajánlottak orvosaim. És mert az élet, a folytonos harc kimerített, eltáradtam és mert a felolvasások rendezésével járó izgalmat, melyek nemcsak engem, de a feleségemet is az elmúlt időben hétről-hétre megviseltek, kerülni akarom, önöket kérem meg, vegyék kezükbe a Kőlcsey egyesület munkáját, dolgozzanak úgy, ahogyan azt önök óhajtják és tervezik, részemről csupán a költségvetés kereteinek betartását kérem. Jól tudom azt, a jelek arra vallanak, hogy az együttműködést személyi okok is gátolták. Szívesen otthagytam volna már e helyemet is, csakhogy biztosítva lássam a zavartalan nyugodt együttműködést, de Varjassy Lajos polgármester a kulturpalota igazgatói állását a Kőlcsey egyesület elnöki állásától elválaszthatatlannak tartja és ragaszkodott további Kőlcsey egyesületi elnökségemhez. Arra, hogy a választmány az Irodák és Művészek szabad társulásának megreformálását, igaz hogy a jelenlegi idő, nem nyújt alkalmat, de az a körülmény, hogy a három megüresedett széket tisztára az önök rendezésére bocsájtánám és abban, hogy a legközelebbi választáson közös megállapodással választanánk meg a tisztségeket és a választmányt, elhárítva látnám azt az akadályt is, amely személyi tekintetben gátolja az együttműködést. Kérem önt, keressen fel vasárnap délelőtti igazgatói irodámban, olvassa át velem újból a Kőlcsey egyesület alapszabályait és szerezzen meggyőződést arról, hogy az alapszabályaink az együttműködés lehetőségét igenis biztosítják. És ha, amint nem kételkedem, meggyőződik arról, hogy igazam van, kérem tolmácsolja az Irodák és Művészek Szabadtársulásának vasárnap este tervezett összejövetelén megismélt kérésemet az együttműködés gondolatának újra felvételére.

Ezek voltak Fényes Dezső szavai, amelyeket követőleg az asztalhoz lépő Csernovics Diodor miniszteri tanácsos, jószágigazgató előtt is megismélt, hogy a hűvös északi szél rendkívül erős fájdalmakat idézett elő beteg szervezetében. Hangján és arcán bágyadság, levertség látszott, azonban el sem volt képzelhető az, hogy a bekövetkezett katasztrófa gondolatával foglalkozott volna.

(Képek és könyvek közt.)

Mielőtt a kulturpalota igazgatója lett volna: több oldalról tiltakozás hangzott el e terv ellen. Akkor mondotta egyik újságíró ismerősének:

— Mit akarnak tőlem? Miért nem engedik, hogy megeljem az életem reneszánszát! Ha a kulturpalota igazgatója leszek: megnősülök, hogy még egyszer boldog legyek, mielőtt meghalok.

S ez a boldogság valóban osztályrészévé lett. Ami keserűség érte az életben, azt új családi életének meleg tüzhelyénél feledte el. Kulturpalotai lakását, mint egy fiatal művészrajongó díszítette fel ritka ízléssel. Pompás lakása egy modern stílusú hall bejáratával kezdődött. Antik vázák reprezentálták itt tulajdonosuk ízlését s a sarokban egy finom Bösendorfer szórakoztató elfelejtési vágyó lelkét. A hallból a térfiszobába léphetünk, ahol a falakat értékes művészi becsü képek díszítették, mind ékes tanúbizonyságai, hogy a művészet szeretete otthonos e házában. A nagy egész falat elborító könyvesszekerény nehéz és gazdag terhével egy sokoldalú szellem tudásvágyáról beszélt.

Képei, szobrai, könyvei: legjobb barátai között töltötte legkedvesebb óráit. Itt feküdt, — nem hálószobájában — midőn legutóbb lefeküdni kényszerítte erős reumája, itt fogadta látogatóit, akik előtt többször megnyilatkoztak:

— Ez az én várom! s midőn belépett máig szerett felesége, mosolyogva fogta meg kezét: — S itt van az én legkedvesebb segítő társam!

Valóban megható volt látni alkonyodó életének ezt az új lelkesedését. Családi életének fellobogó melege szinte új törekvéseket sarokolta s ez a végzetes elhatározás most ezt az újra épített fészket örökre összerombolta.

(Szellemi élete.)

A Kőlcsey Egyesületnek elnöke volt s ezt az Egyesületet végtelenül szerette. Újító akarata itt is szeretett volna sikereket elérni, de a tradíciók kaposai alól nem tudott elmozdulni. Egy kissé félt a modern szellemtől, bár másrésztől vágyakozva tekintett a megújulás elé. Kérte az érintkezést a művészet és irodalom új irányainak követőivel, de ugyanakkor vissza is húzódott tőlük. Nagy műveltsége, hatalmas ismeretkörre predestináltak arra, hogy ennek a par excellence irodalmi és közművelődési egyesületnek vezetője legyen, de egyéniségének sokszor merev megnyilatkozásával elriasztotta maga mellől a hivatottak csoportját.

Igy küzködve és sokszor önmagával meghasonolva vezette ezt a nagyraihivatott s Arad kulturáját magában rejtő egyesületet, melynek jövőjére annyira büszke volt, mint amennyire múltjéért rajongott. Boldog volt, ha a Kőlcsey Egyesület valami szépet és emlékezőre méltót alkotott. Szíve jóságát bizonyítja, hogy rajongott a művészetekért s nem feledkezett meg annak képviselőiről, a művészekről sem, amint a szépen sikerült Odry emlékműnépély bizonyítja. Fărădhatatlan volt, hogy az Egyesület felolvasásai mellett jobb sikerüljenek s minél nevesebb és talantamosabb írók és gondolkodók üljenek a Kőlcsey Egyesület felolvasó asztalánál.

(Élete és pályafutása.)

Fényes Dezső kulturpalotai igazgató, aki 1859. március 19-én született Aradon, közéleti pályáját az aradi reáliskolában, mint tanár kezdte meg. A természettudományokról volt a tanára mellett részt vett a város társadalmi életének minden mozgalmában.

Vagyona megengedte neki azt, hogy fiatalon nyugdíjaztassa magát. Ez annyival is inkább könnyen ment neki, mert az aradi vilányos művek igazgatójává hívták meg őt. — E tisztségben sűrűn jutott ellentétbe a város polgárságának és közigazgatásának gondolkodásával s nem egy szenvedelmes jelenetnek vált előidézőjévé. Több évi igazgatói működése után e tiszteből és nyugalomba vonult s csak mint Arad város törvényhatósági bizottságának tagja fejtett ki közéleti tevékenységet, — majd megválasztották a Kulturpalota igazgatójává s egyben a Kőlcsey-egyesület elnökévé is.

Fényes kétszer nősült. Első házasságából született egyik fia, szintén öngyilkos lett. Néhány hónappal ezelőtt vette feleségül özvegy Kiss Lajosné, akivel rendkívül boldog házasságot élt.

Bethmann menesztése — Michaelis kinevezése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Berlin. A Reichanzeiger külön kiadása a következőket közli: Ofelsége a császár is királyi legkegyelmesebben méltóztatott teljesíteni dr. Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárnak az államminiszterium elnökének és külügyminiszternek azt a kérését, hogy menesse fel hivatalától. Ez alkalommal a Hohenzollern királyi házi rend nagykeresztjéhez a csillagokat adományozta dr. Bethmann-Hollwegnak, és dr. Michaelis államtitkárt, valóságos belső titkosnagysost birodalmi kancellárrá nevezte ki.

A császár kéziratot intézett a távozó kancellárhoz, amelyben azt írja: Szívem vágya Önnek a kitűnő szolgálatait a legbensőbb köszönetemet kifejezni. Hálás és különös nagyrabecsülésem külső jeleiként a Hohenzollern házi rendem nagykeresztjének csillagát adom át Önnek, amelynek jelvényét csatolva küldöm. A legmelegebb jókívánataim mellett maradjon mindíg hálás császára és királyi Wilhelm I. R.

Berlin. A Lokalanzeiger az új birodalmi kancellárhoz közelálló oldalról a következőket közli a kormányprogramjáról:

Az új kancellár feladatának tekintik a belső elhatározottságot fenntartani és amennyiben ez megszűnt volna, ismét helyreállítani. Az erzségség irányuló akaratnak ismét döntő tényezőként kell szerepelni a belpolitikában. Ha ez meglesz, akkor majd ezt az erőt és bizakodást kifelé kell mértékben a háza szolgálatába lehet állítani. Nem szükséges hangsúlyozni, hogy a világháború tüzeiben bevált szövetségi politikához ragaszkodni fogunk.

Berlin. A sajtó az új birodalmi kancellárt, a német birodalom fennállása óta, mint az első polgári birodalmi kancellárt rokonérzettel üdvözi. A lapok rámutatnak Michaelis dr. eddigi eredményes működésére. Kiemelik férfias személyiségét, nagy tudását, rendkívüli tetterejét és annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy sikerülni fog neki tiszteletesen befejezni a borzalmas háborút.

Berlin. Michaelis György dr. nagytudós, gazdag tapasztalatokkal és erős idegzettel rendelkező egyéniség, nagyerejű férfi. 1857-ben született Honnauban, 1879-ben a porosz állam szolgálatába lépett, rövid ideig mint törvényszéki jegyző működött, azután kilépett az állam szolgálatából és a tokiói német főiskola jogtanára lett. 1889-ben visszatért Németországba és ismét állami szolgálatba állott. Rövid ideig mint ügyész működött, 1902-ben pedig Boronló tartományi főbíróvé nevezték ki. Ezt a hivatalát már csak jelenlegi állásával, a pénzügyminiszteri államtitkársággal eserelte fel.

A háború kitörésekor Michaelis dr-t nevezték ki a gabonaközpont élére, ez év februárjában pedig közéleti bizottság elnöke lett.

Ami a külsőjelet illeti Michaelis dr. kis termetű, bagoly arcu, nagy szemű és erős, bajkótt orru ember, aki rendkívül jól öltözködik.

Berlin. Politikai körökben általában jó benyomást keltett az új kancellár kinevezése. Az első feladatának tekintik, hogy a többségi pártok között az egységet kifelé is létrehozza és ennek az egységes többségi akaratnak erőteljes dokumentálását.

talaj, melyen ilyen törvény szükségessége, mint önmagától fakadó növény teremjen, hogy a legjobb gyümölcsöt érlelje, nincs még eléggé megművelve.

Annak a sokszor említett talajnak előzetes megművelését, előkészítését az életbiztosítás végezze el. El is fogja végezni. A vőlegényt, vagy a vőlegényjelöltet százszorosa könnyebb az életbiztosítás fontosságáról és annak az egész életre való kihatásáról meggyőzni, mint a házasság céljából orvosi vizsgálatra rávenni. Ő az életbiztosítással választottjával szemben gondoskodó, ellátási, a jövőbe vetett meggyújtató komolyságának adja tanujelét. De száz meg száz más ok is sorolható fel neki az életbiztosítás előnyére és megkötése céljából.

Az a házasság, aki csak kis összegre vállalhat kötelezettséget, csak kis összegű biztosítást kössön, aki nagyobbat vagy nagyot akar, az ilyen kössön. Ha az életbiztosító társaság elfogadja, majdnem biztosra veheti, hogy egészséges és a másik félnek ebből a szempontból nem lehet aggálya. A házasság így egészségi szempontból itélve egészséges alapon jön létre. Az életbiztosítás pedig reája, vagy családjára nézve az élet kifürkészhetetlen útján még igen hasznos lehet. Ha pedig az életbiztosító társaság a vőlegényjelöltet nem fogadta el, akkor jobb, ha a szándékolt házasság nem jön létre. Nekem e téren megismerős tapasztalataim vannak, mert már 10 év óta szívt helyezzünk az életbiztosítás iránti való bevezetésére, illetőleg házasságára. Az első években — nem tagadom — balsikereket értünk el. A közönség nem akarta, vagy nem tudta megérteni, hogy mily erkölcsi, anyagi és egészségügyi súly fekszik egy életbiztosítási kötvény birtokában. Oly nehézségekkel kellett megküzdenünk, hogy szinte már kételkedni kezdtem felfogásom helyességén. Hogy magamat e tekintetben ellenőrizhessem, egy világhírű szaktekintély nézetét óhajtottam megtudni.

Eppen erre az időre esett, hogy Ehrlich tanár találmányaival fénykorát élte. Így ő reá gondoltam és az ő véleményét szerettem volna megtudni. Intézetem bizalmi főorvosa, Dr. Ungá

Gyula felkérésére volt szives neki iratni. Ehrlich tanár kissé elkésve kapta meg a levelet és mint-hogy tartott tőle, hogy válasza későn érkezik meg Budapestre, szokott pontosságával sürgönyileg adta meg válaszát. Szives engedelmükkel a sürgönyt magyar fordításban felolvassom:

„Helyeslem, hogy a vőbaj, amíg az teljesen kigyógyítva nincs, abszolút házassági akadályul szolgáljon és hogy a házasságkötés előtt orvosi egészségi bizonyítvány követeltessek. Ez azonban a gyakorlatban nagy ellenkezéssel találkozhatik és éppen ezért nehezen lesz keresztülvihető. Egy életbiztosítási kötvény könnyebben követelhető, ez talán sok vonatkozásban mint kisegítő eszköz szolgálhatna.”

Ez volt 1910. év végén. Tehát majdnem 7 év előtt. Ez a vélemény majdnem ellankadt bezzagalmunkat újra felélesztette és mi folytatuk megkezdett munkánkat. Azóta persze nagyot fordult a világ, sok minden megváltozott. A rögzös talaj mindinkább porhanyóssá vált dolgos kezeink alatt, úgy, hogy a háború kitörése előtt években már számottevő eredményeket mutathattunk ki. Kis, igen kis, nagy és igen nagy gazdasági erők felett rendelkezők igénybe vették életbiztosítási kötvényeinket, mint annak a próbakövet, hogy vajjon lépjenek-e házassági frigyre, vagy sem. Így igen sok esetet tudok, amidőn e próbakövet nagy szerencsétlenségeket idejekorán megakadályoztunk. Négy nagy eset áll különösen szemem előtt. Négy nagy, igen tekintélyes, ugynevezett fényes partie nem jött létre, mert a vőlegény biztosítását nem fogadtuk el. Kettő ezen szegények közül már a temetőben nyugszik, egy most viródik a halál és a meggyűlölet, ha nem is napjai, de a hónapjai már meg vannak számolva. De tudok kis, igen kis eseteket is. Egy szegény könyvkötő jelentkezett; 500 koronás életbiztosítással akarta menyasszonya előtt igazolni, hogy egészséges, de a kötvényt nem kaphatta meg. A házasság füstbe ment, ő pedig két évre rá örökre lehunyta szemét. Így járt egy másik kisiparos is, ki 1000 koronát, egy fővárosi tisztviselő, ki 2000 koronát akart biztosítani és így jártak többen, sokan. Szinte féjdalmasan érzem, hogy példánkat a temetőből vagyok kénytelen hozni, de Önket ezek az esetek annál is inkább különösen fogják érdekelni, mert ezeket a szegényeket azért nem lehetett biztosításra elfogadni, mert majdnem a legnagyobb része igen előrehaladt nemi bajban, vagy annak valamelyik következményében szenvedett.

Szebb, derűsebb az a kép, amely élénk társ, midőn a vőlegény megkapta az életbiztosítási kötvényét és a házasság létrejött. Amde ezekre a napfényben ragyogó képekre is sok esetben szomorúság borult. Kitért a háború. Igen sok házjáért elcsúszott népfelkelő szegény özvegyének és családjának egyedi anyagi támasza az a biztosított összeg, amelyhez csak a próbakötvény révén jutott. Ez, hölgyeim és utaim, ez az a kéz, amely a szívből felnyúl, hogy szegény, szeretett családjának még a talvilágból is anyagi segítséget, ist és vigaszt nyújtsa.

Aradiak a radikális párt kongresszusán. Budapestről jelentik: A radikális párt ma este országos kongresszust tartott, amelyen több vidéki város képviselői jelen voltak. A mai kongresszuson Szende Pál elnökölt, Jászai Oszkár dr. ismertette a párt programját, amelyet a háború fényesen igazolt. A külszólalók sorában Vargass János dr., az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára rövid talpraesett beszédet tartott, amelyben bejelentette az aradi radikális polgárság csatlakozását. Beszéde nagy tiszteletet keltett.

Házasságok a háború után.

Poor Jakob udvari tanácsos előadásából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Északamerikai Egyesült Államok közül 6 állam kötelezőleg elrendelte az orvosi vizsgálatot, olyképen, hogy a házasság csak akkor köthető meg, ha a felek orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy egészségesek; 27 állam pedig nem kíván ugyan orvosi vizsgálatot, hanem megelégszik azzal, ha a házasságkötők szóval, vagy írásban kijelentik, hogy egészségesek.

A házassági engedélyt egészségi bizonyítványhoz kötni nem könnyű dolog. Ilyen törvényes intézkedés nem is fog máról-holnapra életbe lépni, mert ehhez a talaj nincs még kellőleg előkészítve.

Elképzelhetetlen, hogy ha megjön az a várva-várt béke és véreink, kiknek jó nagy része már 3, 4, sőt majdnem 5 meg 6 év óta, előbb katonasorban, azután hadban állva, távol van otthonról. Most tíz, husz, talán száz ezrével hazajönnek, hogy vagy szívük válassza totójával örök frigyre lépjenek, vagy hogy csendes otthont alapítva, kárpótlást keressenek a végigszenvedett sok sanyargatás miatt és mind ezek elé az állam tüzpálosával álljon, mondván nekik: előbb orvosi vizsgálat alá és azok nagy része elé pedig, akiket betegnek fog találni, keresztbe teszi tüzpálosát azzal, hogy nektek megtiltom a paradicsomba belépni. Mennyi dült és elkeseredést szülne ez a tilalom, mennyi fájdalmas kitakadásra nyújtana ez módot és alkalmat és ez a harag mind oda csúszsodnék ki, hogy így halálja meg a háza a sok szenvedést. Ezek a fájdalmas panaszok nem volnának indokoltak, mert hiszen a háza csak a javát akarja azoknak, kiket oly nehezen várunk vissza és csak ezek utódjainak kíván nagy szolgálatot tenni. Amde a nagy tömeg ezt még nem bírja felfogni, az ő lelki-letébe ennek az intézkedésnek fontossága még nem hatolt, ő arra nincs még eléggé kiművelve, kinevelve. A nagy tömeg esze, szíve, lelke nincsen még erre kellőleg előkészítve. A

Elviszi a főváros Aradról a zöldséget.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Ma érkezett meg a polgármesteri hivatalhoz az Országos Közélemezési Hivatal elnökének leirata Arad és Ujarad zöldségkészletének a főváros részére való igénybevétele tárgyában.

A rendelet így hangzik:

A 4207—1915. M. E. számú rendelet 11. §-a alapján elrendelem Ujvidék, Ujarad, Arad, Kecskemét és Nagykőrös városokra, illetőleg községekre nézve a termelők és kereskedők káposzta, tök, zöldbab, kalarabé és uborka készletének, Hord és Hevescsány községekre nézve pedig csupán a termelők és kereskedők tökkészletének a birtokos saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részében való hatósági igénybevételét és az igénybevétel alá eső készleteknek a székesfőváros részére történő átengedését. A térítési árként igényelhető maximális ár megállapítására a helyi hatóságokat jogosítottam föl.

A fentiek szerint igénybevétel alá eső készleteket ezennel hatóságilag igénybevételeknek jelentem ki s ehhez képest nyomtatékosan felhívom a hatóságokat arra, hogy az említett zöldségeknek a felsorolt városokból, illetőleg községekből vasuton vagy hajón földra avagy gépkocsin történő kiszállítását szigorúan akadályozzák meg.

Nemsokára azután, hogy ezt a rendeletet Varjassy Lajos polgármester kézhez vette, egy ur állított be hozzá és hozta a következő levelet:

Hatósági zöldségelárusító IX. Matyás-
utca 4.

Nagyságos Polgármester ur! Jelen soraink átadója Herold Antal székesfővárosi tisztviselő ur. Hivatkozva az Országos Közélemezési Hivatal 60945—1917. sz. rendeletére van szerencsénk tisztelettel bejelenteni, hogy Herold Antal székesfővárosi tisztviselő ur, nevünkben és megbízásunkból az Aradváros, illetve lakossága, részéről rendelkezésünkre bocsájtott zöldségtermékeket átfogja venni és kifogja fizetni.

Tisztelettel kérjük, szíveskedjék ezt tudomásul venni és intézkedni, hogy a fent hivatkozott rendeletben megjelölt árak Herold urnak rendelkezésére bocsájtassanak.

Van szerencsénk még tisztelettel bejelenteni, hogy Herold urat utasítottuk, miszerint a helyi lakosság ellátására szükséges zöldségtermékeket szükségbe ne vegye. Utasítottuk egyszersmind arra is, hogy a székesfőváros lakosságának ellátására nem szükséges zöldségtermékek fölvásárlását ne akadályozza. Nagyságodnak kiváló tisztelői. Olvashatatlan aláírás igazgató.

A polgármester Herold látogatása után a következő rendeletet adta ki: 7401—1917. pm. H. Az Országos Közélemezési Hivatal 60945—1917. sz. rendeletével a 4207—1915. M. E. sz. rendelet 11. §-a alapján a helyi lakosság ellátására nem szükséges, Aradváros termelői vagy kereskedői birtokában levő káposzta, tök, kalarabé, zöldbab és uborka készleteknek Budapest székesfőváros részére történő hatósági igénybevételét elrendelvé, felhívom Greén Nándor főkapitány urat, hogy a fentebb említett zöldségféléknek a főváros hozzájárulása nélkül vasuton, hajón, gépkocsin vagy kocsin a város területéről való kiszállítását legszigorúbban akadályozza meg.

A rendelet értelmében a térítési árként igényelhető maximális ár a helyi hatóság által megállapítandó lévén, fölhívom Greén Nándor főkapitány urat, hogy az említett zöldségfélék maximális árára nézve hozzám haladéktalanul tegyen javaslatot. Megjegyzem, miszerint az igénybevett zöldségfélék fölvásárlásával és átvetelével Herold Antal székesfővárosi tisztviselő van megbízva, miért is nevezett eljárásban a rendőrhatalóság közbenjárása által a legmesszebb támogatandó. Arad, 1917. július hó 14. Varjassy Lajos, s. k. polgármester.

Ezt a rendeletet a polgármester a kapitányi hivatalnak is kiküldte és Herold Antal azóta már javában rekvirál. Mint látható, ez a rendelet még sokkal súlyosabb annál, amit vártunk, ami miatti Bing Hugó törvényhatósági bizottsági tag a napokban a közgyűlésen felszólalt és aminek megakadályozására a közgyűlés felhívta a polgármestert, hogy mindent kövessen el. Akkor csak arról volt szó, hogy Ujarad zöldségterme esét, rekvirálják a fővárosnak, most pedig kiderül, hogy nemcsak Ujarad, hanem egész Arad termelését is el fogják innen vinni. Igaz ugyan, hogy a hatósági zöldségelárusító című budapesti intézménynek a polgármesterhez intézett udvarias hangú levelében arról van említés tőve, hogy Arad város szükségletét meghagyják, ezt az ígéretet még sem tarthatjuk a legesekélyebb mértékben sem megnyugtatónak és az országos közlemezési hivatal rendelkezését csakis a legnagyobb felháborodással vehetjük tudomásul.

A fentebb közölt három rendeletet Varjassy Lajos polgármester ma reggel intézte el, délelőtt 10 órakor pedig tanácsülés volt, amelyen a tanács — mintha mi sem történt volna, vagy mintha a közlemezési hivatal és a polgármesteri hivatal intézkedéséről nem bírna tudomással — magává tette a főkapitánynak ama javaslatát, hogy Arad egész zöldségtermelését a város részére hatóságilag vásárolják meg. E határozat végrehajtásával Lőcs Rezső helyettes polgármester gazdasági tanácsnokot bizta meg a tanács.

Egyszerűen megáll az embernek az esz és nem tudja megérteni, mi lehetett az oka annak, hogy a tanács ilyen határozatot hozott. Akkor, amikor az már régen elkészt és amikor a tanács vagy nem hajította végre a közgyűlés utasítását, vagy pedig nem tudta azt végrehajtani. Mi nem tudjuk, hogy mi az a hatósági zöldségelárusító, de semmiestre sem lehetünk bizalommal kiküldöttének jóindulata iránt. Arad város nélkülöz községe nem hajlandó abba belenyugodni, hogy a „hatósági zöldségelárusító” című budapesti üzlet által küldött fővárosi tisztviselő kezétől függjön, hogy mennyi zöldséget hagynak meg Aradnak. Annál is inkább, mert nagyon valószínű, hogy Herold Antal székesfővárosi tisztviselő nem Arad javára jár rekvirálói megbízásában és nemcsak kötelessége, hanem érdeke is, hogy minél több zöldséget szállítson el Aradról.

Varjassy Lajos polgármester kijelentette az „Aradi Közlöny” munkatársa előtt, hogy nincsen jogom arra, hogy Herold Antal munkáját a város ellenőriztesse. Herold plenipotenenciával jött le Aradra és Arad város hivatalai és közegei csupán arra szorítkozhatnak, hogy a rekviráló munkáját támogassák és neki mindenben kedvére járjanak. Három nappal tehát közgyűlés után, amelyen a törvényhatósági

bizottsági tagok részéről indokoltan elkeseredett felszólalások hangzottak el Ujarad zöldségtermelésének Budapest részére való rekvirálása ellen, az következett be, hogy nemcsak Ujarad, hanem egész Arad zöldségtermelését köteles hatósági asszisztencia mellett vizszi el tőlünk, beleértve még a várostól bérelt földek termését is.

Ismételjük, a budapesti hatósági zöldségüzlet kijelentése és Herold ur jóindulata a legkevésbé sem nyugtatnak meg bennünket. Honnan tudja a polgármester, hogy mennyi zöldséget visznek el Aradról, amikor ezt Herold nem köteles neki bejelenteni és hogy fogják megállapítani, mennyi zöldségre van szüksége Arad város közönségének, amikor a terméskből semmi sem kerülhet praera.

Ugy hallottuk, hogy a főkapitány örvendetesnek mondotta a főváros részére való rekvirálást. Mert szerinte csakis így van mód arra, hogy a zöldséggel való üzérkedést meggátolják, miután most végre kiadták azt a rendeletet, hogy Aradról tilos zöldségterméket elszállítani. Az is örvendetes az urak véleménye szerint, hogy végre maximális árat állapíthatnak meg a zöldségre. Mi azonban kijelentjük, hogy ilyen körülmények között még csak nem is fontos, sem az, hogy Aradról nem szabad zöldséget elszállítani, sem pedig az, hogy a zöldség maximális árát megállapítják. Mert hiszen, ha másnak nem is szabad zöldséget elszállítani Aradról, majd szállit eleget Herold ur. És a közönség inkább fizetne valamivel többet a most megállapítandó árnál, csak tudjon kapni zöldséget, ahogy azonban a dolgok most állnak, ismétlünk, nagyon valószínű, hogy még az eddiginél is sokkal kevesebb zöldség lesz Aradon.

Aradon keresett becsi uri gyermekek.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.)

Az aradi rendőrségre ma megkeresés érkezett Budapestről, amely szerint egy előkelő becsi miniszteri tisztviselőnek két kis gyermeke megszökött hazulról és valószínűleg Magyarországon bolyonganak és kéri azok feltartóztatását és hazaszállítását.

Az értesítés szerint *Mártinek* Bruno lovag műszaki tanácsosnak, az osztrák közmunkaügyi miniszterium osztályfőnökének 11 éves Antal és a még nem egészen 5 éves Hanzli fia e hét vasárnapján eltávoztak szüleiknek Schönbrunner-strasse 29. számú házában lévő lakásáról és azóta nyomuk veszett. A szifők négy napig egyáltalában nem tudták mi történt gyermekükkel, tegnapelőtt azonban hírt kaptak *Fraud* Sándor császári tanácsos, becsi lakostól, aki nővérével, egy ügyvéd özvegyével együtt vasárnap éjszaka 11 órakor találkozott a két kis Robinsonnal Pozsonyban. A tanácsos és a nővére-beszélt a gyermekekkel, de nem tudták, hogy azok szüleik házából megszöktek. A Pozsonyban lévő Berlin kávéházban találkoztak velük, ahol a gyermekek eszokoládét és fagyilaltot ettek. Feltűnt előttük a két rendkívül intelligens viselkedésű fiúcska, de különösen feltűnt az, hogy éjszaka látták őket a kávéházban. A gyermekek elmondták, hogy az apjuk miniszteri tisztviselő, aki azonban nincs Bécsben és hogy az anyjuk egy Rákospalotán lakó nagynénjükhöz küldötte őket teljesen egyedül, azonban kikísérte a Bécs-pozsonyi villamos vasut állomásához. Pozsonyban állítólag lakótek az összeköttetést és a reggeli vonatig a városban akarnak várakozni. A 11 éves Antal fiú nagy csodálattal beszélt a magyarok vendégszeretetéről, amit az apja is sokszor említett.

előtte. A eszásári tanácsos pénzt kínált a gyermekeknek, amit azonban azok nem fogadtak el.

Mint hogy azonban mégis attól tartott, hogy valami bajuk történhetik, megkérte a kávéház felirónóját és főpincérét, hogy adjanak a gyermekeknek éjjeli szállást és kísértessék el őket a reggeli vonathoz, hogy céljukat elérhessék. Megkérte őket arra is, hogy alkalauznak mondják meg, hogy a gyermekeket tegye ki Rákospalotán.

A gyermekek azonban nem érkeztek meg Rákospalotára, mert Mártinek lovag ottlakó sógorától sürgonyt kapott, hogy azokról nem tud semmit. Az aggodó apa sürgönyileg fordult a pozsonyi rendőrséghez és a bécsi rendőrség útján a budapesti főkapitányság, illetve a magyar rendőrségekhez és kérte, hogy

gyermeküket, ha valahol magyar területen találják meg őket, akkor tartóztassák fel. Ezideig még nem akadtak sehol sem a kis kalandorok nyomára.

Az eddigi nyomozás alapján meglehetősen állapítani, hogy a fiúcskák hazudtak, amikor Freud eszásári tanácsosnak azt mondták, hogy az anyjuk kísértette el a villamos állomásra, mert mint kiderült, a villamos társaság egy ellenőre vasárnap este egyedül látta a gyermekeket egy villamos kocsin a Práterbe utazni. A gyermekek könnyű vászonruhában szöktek meg hazulról és nem volt náluk más élelmiszer, mint csokoládé, mazsolaszőlő és sacharin. Érthetetlen, hogy a pozsonyi rendőrség nem vett tudomást arról, hogy egy kávéházban éjjel 11 órakor idegen gyermekeknek csokoládét és fagyaltot szolgálnak ki.

Anglia zálogba vette Pétervárt.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Anglia a tegnapi nappal most már ténylegesen is birtokába vette Szentpétervárt, az orosz fővárost. Mint Pétervárról jelentik, egy angol bankkonzorcium az angol kormány beleegyezésével kétszázötven millió rubel kölcsönt nyújtott a csőd előtt álló pétervári városi vezetőségnek, természetesen olyan feltételekkel, amely Pétervár teljes elangolositásához vezet.

Pétervár tanácsa egy angol biztos ellenőrzése alá kerül, aki az egész városi gazdálkodás menetét, valamint az összes bevételeket és kiadásokat felülvizsgálja. A város tulajdonát alkotó ingatlanok, készpénzek és papírok, a városi közúti vasutak, gáz- és villamstelepek, vízvezeték és vágóhidak és közraktarak zálogul szolgálnak a nyújtott kölcsönért és azok fölött a bankkonzorcium rendelkezik. Annak pontos körülírására, hogy mi szolgál a kölcsön biztosítékául, mely tárgyak köttetnek le erre a célra, egy bizottságot küldtek, amelyben Petrov és Galjaschkin városi tanácsnokok, továbbá a tisztii főügyész és főszámvevő foglalnak helyet.

Ezentúl csak az léphet városi szol-

gálatba, akinek alkalmaztatásához az angol biztos engedélyt ad. Pénzügyványozást, nyugtázást csak az angol kiküldött, vagy általa felbatalmazott egyén beleegyezésével végezhet a tanács. Mint hogy a pétervári rendőrséget az ideiglenes kormány a városi közigazgatás alá rendelte, ennek a rendőrségnek a láthatatlan feje szintén az angol ellenőr lesz, aminek azért van különös fontossága, mert a városi rendőrség rendkívül fontos politikai feladatokat végez.

A teljes pénzügyi csőd előtt álló Moszkva, Kiew és Odessza városok is hasonlóan ilyen módon akarják „szánálni” helyzetüket, úgy, hogy rövidesen az összes orosz nagyvárosok, azok rendőrségei, adóhivatalai és laktanyái átsiklanak angol pénzügyi intézetek, illetve az ezek mögött álló angol kormány kezére. Ebben ezidőszert csak egy számítási hiba van és ez az, hogy a most folyó városi választásokból valószínűleg egy nagy szocialista többség fog kialakulni, amely hihetőleg nem tűri szóltanul Angliának ezt a beláthatatlan térfoglalását.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Színházi heti műsor.

Vasárnap délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal: **A gölem.** délután először.

Este 8 órakor rendes helyárrakkal: **A Mágus Miska.**

Hétfőn délután 5-kor és este 8 órakor, rendes helyárrakkal a budapesti Magyar Bábszínház vendégszereplése.

Nel született Kaufmann Izidor!

Egy helyreigazítás helyreigazítása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kaptuk a következő igen érdekes sorokat: Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Nagybecsű lapjának azon cikkeinek kapcsán, mely városunk nagynevé szülőtte, Kaufmann Izidor festőművésznünk méltatásával és Fényes Dezső kultúrpalotai igazgató ur azon levele kapcsán, mely szerint a világhírű művészt felkérte egy a kultúrpalota képtára részére készítenő festmény megalkotására, a művész születési helyének legközelebbi megjelölése tekintetében felmerült helytelen és téves adatokat helyre kell igazítanom. Mert egyrészt

visszának kellene tartanom, ha városunk igazi nagy szülőtteinek életrajzi adatai tekintetében primitíven helyreigazítható tévedések esuszának be, másrészt meg kell ragadnom az alkalmat arra, hogy a való tényállás egyszer s mindenkorra, minden időkre leszögeztessék. Mint a művésznök rokona, személyes és baráti tisztelő híve legközvetlenebbül szerzett, legmegbízhatóbb alábbi tényeket közölhetem: Egy szerény viskó állott a Maros partján, Zsigmondházával szemben, a téglagyáron túl, vagy 100 lépényire az ötvenes évek elején. Itt, a periferiákon éltek Kaufmann Izidor szülei, itt született a művész és innen emelkedett a művészi alkotó erő legnagyobb és elismertebb magaslatára.

Tartozunk magunknak, városunk kultúrájának fentiek megállapításával és a nyilvánosságunk való átadásával.

Soraim szíves közlését kérve maradtam t. szerkesztő urnak igaz tisztelője: **Susztör Henrik dr.**

* A színház hírei. A jövő hét érdekességei. A jövő hét műsora minden tekintetben kimagasló színházi esemény számba megy. Holnap hétfőn és kedden a budapesti bábszínház vendégszereplés színházban, naponta két-

két előadással, rendes helyárrak mellett. Az első előadás délután 5 órakor, a második előadás este 8 órakor lesz megtartva. A Bábszínház előadását kiegészíti a társulat tagjainak kabaréja, melyen részt vesznek Horváth Mici, Váradi M., Járati B., Rozsnyói I., Kiffer L., Gyöző, Barics, Róna, Blidár Vali stb. Szerdán és csütörtökön Pataky Vilma, az aradi közönségnek volt ünnepelelt primadonnája vendégszerepel két legjobb szerepében, a Szibili és a Legénybucsu-ban, utána Gyárfás Dezső, a Népopera, illetve a Királysínház legnépszerűbb komikusa kezdi meg három estére tervezett vendégjátékát, a Csokoládé katona, Dollárpapa és Aranyfácán című darabokban, melyeknek fővárosi sikere a vendégművész névéhez fűződik. Gyárfás Dezsőt különben jól ismeri az aradi közönség és bizonyos, hogy az aradi színpadon levő első vendégszereplése iránt a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik. — **A Budapesti Magyar Bábszínház.** Az aradi nyári színháznak hétfőn és kedden kedves konkurrensé lesz a Budapesti Bábszínház, melynek apró művészei úgy érezzük, nagy nepszerőségre fognak szert tenni. Az aradi műértő közönség nagy kíváncsisággal várja az új szenzációt, melynek megnyitó műsora Harsányi Zsolt prólogusa után, melyet három báb fog eljátszani, Balázs Béla, „A Varázsló és a királykisasszony” címen irt bábmesét felnőtteket és gyermekeket egyformán mulattat. Kosztolányi Dezsőnek „A csoda” című groteszk játéka következik. Balázs Bélának egy poétikus legendája, „A halász és a hold ezüstje” kerül színre ezután. A darabokat persze a szín mögött a következő színészek fogják elmondani: Fehér Gyula, a budapesti Nemzeti Színház tagja, Horváth és Jávör, a Magyar Színház tagja, Lencz Hedvig, a Magyar Színház tagja. — Homoki Paula, a Modern Színpad művésznője. Külön kell beszélni a színház tulajdonképpeni művész truppjáról a bábokról. Nem marionettek ezek, hanem bibabó-figurák, fél testűek, groteszk mozdulataikban a Paprika Jancsihoz hasonlóak. Azt az óriási művészi munkát, mely ezeknek a báboknak a kifaragásával, a gyönyörű díszletek megfestésével jár, Fejérvári Erzs, a kitűnő fiatal festőművész vállalta magára, szóval a budapesti magyar Bábszínház előadásait úgy a felnőttek, mint a gyermekek egyforma örömmel fogják élvezhetni hétfőn és kedden naponta két-két előadásban, délután 5 órakor és este 8 órakor, mindkét előadás rendes helyárrakkal. A Bábszínház előadásai közben a társulat tagjai kabaret számokat adnak elő.

* A Mult és Jövő augusztusi Arad száma Oláh és Társa könyvkereskedésében előjegyezhető. Telefon 2-30.

Erős tűzérsegi tevékenység az orosz fronton.

Budapest, július 14. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti harcok:

Kalustól délre tegnap több ízben harcra került a sor. A harci helyzet változatlan. A Dnjesztertől északra a galíciai front több helyén és Wolhyniában a tűzérsegi mindkét részről erősebb tevékenységet fejtett ki.

Olasz harcok:

A tengerparton és a tiroli arcvonalon mérsékelt ágyutüz volt. Kiss törzsörmeister Levikónál légi harcban a hatodik olasz repülőgépet lőtte le.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlan. — A vezérkar főnöke. (Minisztereinkőség sajtóosztálya.)

Az „ARADI KÖZLÖNY”

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és dohánytözsdeben:

Alkotmány revízió a dualizmus alapján.

Az osztrák miniszterelnök beszéde.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: A képviselőház alkotmánybizottságában Seidler dr. miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

— Körvonalazni kívánom a kormányának az alkotmányreformról szóló, sokat vitatott kérdésben, elfoglalt álláspontját. Mint a kormány feje az utóbbi időben érintkezésbe léptem a Háznak és az Urakházának több tagjával, hogy módot találjunk olyan akció megindításához, amelynek végső célja az osztrák alkotmány bizonyos irányban való módosítása. Azt hiszem az egész Ausztria érzi, hogy közéletünknek van valamelyes alkotmányjogi szervezeti hibája. Az állampolgárok jogegyenlőségéről szóló alaptörvény tizenkilencedik paragrafusa valamennyi nemzetiség jogegyenlőségéről beszél.

Nem egyéb közhelynél, harámutatok, hogy e programot teljesítésére nem került a sor. Azok az utak, amelyeken e célt megközelíthetünk volna, egy utvesztőben torkolnak. Ez a forrása mindazoknak a bajoknak, amelyekkel az utolsó időben meg kellett küzdeni, amelyek azt a látszatot ébresztették, mintha Ausztria belső betegségben szenvedő állam volna. Minden gondolkodó ember tudja azonban, hogy ez nem így van. Ausztriának valamennyi népét az uralkodó ház iránti szeretet közös köteleke fűzi össze. Meg kell találnunk most annak a kérdésnek megoldását, hogy hogyan lehet megakadályozni olyan kormányok keletkezését, amelyek csupán úgy jöhettek létre, hogy alkotmányunk nem számolt eléggé a birodalom nemzetiségi tagozottságával.

A kérdés megoldását a trónbeszéd szellemében és új utakon kell keresni. Nagy munkát kell itt végezni. De meg vagyok róla győződve, hogy ezt a munkát el is végézzük. Azt hiszem, hogy a népképviselők tisztán alkotmányos utakon saját erejéből kellene megkezdeni azt az alkotmányreformot, amely lehetővé teszi a nemzetiségeknek, hogy szilárdan összetartott közös kötelekben békésen együtt éljenek.

Ha ez sikerül, akkor Ausztria egészséges politikai élethez jut, oly módon, amely ép úgy megfelel hazánk különleges szükségleteinek, mint másfelől kizár minden megengedhetetlen beavatkozást Magyarországon belső ügyeibe és a két országnak egymáshoz való viszonyát nem érinti.

Beszéde végén a miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a népképviselőtől várja az alkotmány revízió ügyében a kezdeményező lépéseket és a parlament iniciatíváját alapos megfontolás tárgyává fogja tenni.

— Tettekkel kell bizonyítanunk — mondotta — hogy Ausztriában nincsenek elnyomott népek és hogy itt minden egyes nép önrendelkezési joga az állami egység keretén belül biztosítva volt. Ezzel megszűnik ellenségeinknek az az ürügye, hogy beavatkozzanak a mi legbensőbb ügyeinkbe. Ez a mű, amely a béke legbensőbb ügyének szolgál, egyidejűleg fontos lépés azon az úton, amely generációkon át tartó békéhez vezet. Olyan békéhez, amely igazságosság, mérséklet és békülékenység alapjaira van fektetve. Valamennyien szívből óhajtuk az ilyen békét, de addig, amíg ezt elérhetjük, el vagyunk szánva, hogy rendületlenül kitartunk, úgy a fronton, mint a front mögött.

A sátorban Purgly Lászlóné 100 koronát és az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár 100 koronát külön adományozott. Ennél a sátorban a gyűjtés eredménye 1557 korona 93 fillér.

Kara Gyözőné és özvegy Salacz Dezsőné vezetése alatt álló sátrat adományokkal látták el: Böhm Gézané, Reusz Sándorné, Faragó Rezsőné, dr. Nagy Sándorné, Spielberg Adél, Sztójka Annus, özvegy Schwarzné, Tiseh Mariska, özvegy Fischer Richárdné, Holec Mancsi, Kádár Gabi, Domány Józsefné, Mayer Miksáné, Fischer Irén, özvegy Weisz Endréné, dr. Tiseli Mórné, Brandeisz Henrikné, Kremer József, Széchenyi Gőzmalom, Arad-csanádi egyesült vasutak, Bing János, Aradi vendéglősök szikvizgyára, Lengyel Lórinac.

A sátorban a gyűjtés eredménye 2790 korona.

Az Anyavédő Egyesület sátorában Kintzig Jánosné, dr. Köpf Jánosné, báró Neuman Alfrédné és Tenner Józsefné vezették a gyűjtést.

A sátor adományokkal látták el: Dr. Tagányi Sándorné (15 üveg vörösbor), Mihályi Gyuláné (mindkét nap sütemény), Spitzler Rudolf (sütemény), Schreier Viktorné (minion sütemény), dr. Varjassy Lajosné (torta és pogácsa), dr. Pozsgay Istvánné (sütemény), Fodor Gyuláné (minion sütemények), Spitzer nővérek (hasé), Tenner Józsefné (aludt tej és kenyér), Sándor Jakabné (tiz üveg limonádé), Weinberger Ferenc (három darab amulett), Vásárhelyi Jánosné (mindkét napon tej), Széchenyi Gőzmalom (természetbeni adomány), Bloch H. és fia cég (díjtalan nyomtatvány), Domány Ignác (kölcsön ponyva), Nagy Géza fényképész (kölcsön háttér), Fischer Mór (kölcsön edények).

A sátorban összesen gyűjtöttek 4721 koronára 28 fillért.

A Katolikus Háziasszonyok sátorában dr. Leitner Ernőné, Lées Rezsőné és Keresztes Arzenné voltak a sátor vezetői.

A gyűjtés eredménye itt 1397 korona 71 fillér volt.

Az Esperantó-egylet sátoránál Bignió Mária vezette a gyűjtést, melyben segítségére voltak Berczy Lajosné, Fischer Arthurné és Csurgár Ilona.

A sátorban árusított fagyaltot Fischer Arthurné külföte a sátorban és Matzky Károly adományozott.

Az Esperantók sátorában 1612 korona 83 fillért gyűjtöttek.

A marosparti bérszék jövedelme a gyermeknapokon 107 korona 67 fillér volt. A vendéglőben a két filléres számoló cédulákból 42 korona folyt be.

Az Apolló-színház gyermeknapi szelvényei 110 korona 20 fillért eredményeztek a gyermeknapok estjaira. Egy itt elhelyezett perselyben 6 korona 84 fillér gyűlt egybe.

A színház gyermeknapi szelvényeiből 156 korona 14 fillér folyt be.

Köszönetet kell még mondani Arad város tanácsának, Green Nándor főkapitányának a támogatásért, Szendrey Mihály szinigazgatónak és az Apolló színház vezetőségének, amely megengedte a gyermeknapokon a szelvények árusítását, Monzer Ferenc ezredesnek, a 33. gyalogezred állomásparancsnokának és Zellner Sándor karnagynak a katonazenekar kivезényléséért, Czeiler és Glück cégnek a plakátokért és a bérszék kikölcsönzéséért, Domány Ignácnak, aki ponyvakat kölcsönözött, Fleischer testvérek és Matzky Károly cégeknek az ernyők kölcsönzéséért, az aradi cigányoknak, akik díjtalanul szolgáltatták a zenét, Pál Egon városgazdának és Vas Barnabásnak, akik a sátrak felállításában segítettek és végül ismételt köszönetet küldi az Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága a védasszonyoknak, rendezőknek és a gyűjtő urkölyeknek.

Tizenötezer korona

a gyermeknapi gyűjtés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi gyermeknapokat rendező Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága az alábbi közleményben mond köszönetet a rendezőknek, a közreműködő urkölyeknek, az adakozó közönségnek és mindazoknak, akik a gyermeknapok sikerét bármivel is előmozdítani igyekeztek.

Az Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága nem hiába fordult a nagyközönség jószívéhez a szegény elhagyott gyermekek érdekében: az esdő szó meghallgatásra talált. A három éves nehéz háboru szűlte viszonyok ellenére az idei gyermeknapok várakozáson felüli nagyszerű anyagi és erkölcsi sikerrel végződtek, ami Arad jótékony társadalmának adakozásán kívül főképpen a fáradhatatlan közreműködőknek és a lelkes gyűjtőknek köszönhető.

A Liga helyi bizottsága befejezte a pénzek összeszámlálását és ebből megállapítható, hogy a két nap gyűjtése csak Aradon 14.966 korona 90 fillért eredményezett. A munkát csak akkor értékelhetjük igazán, ha elgondoljuk mennyi fáradságba, mennyi nemes buzgalomba és lelkes kitartó munkába került ennek a horribilis összegnek fillérekben való összehozása.

Köszönet illeti ezért mindazokat, akiknek e két nap munkájában és az adakozásban bármily kis részük volt, ezek a következők:

A vasúti pályaudvaron felállított sátorban Szemere Kálmánné és Halász Jenőné urasszonyok vezették a gyűjtést.

Az itteni sátorban a bevétel két nap alatt 2464 korona 35 fillér volt.

A Nővédelmi Hivatal által felállított sátorban Baross Boriska, özvegy dr. Rónay Imréné, dr. Baross Zsuzsannáné, dr. Prohászka Lászlóné és dr. Domány Jánosné voltak a sátor vezetői.

A gyűjtés eredménye itt 1397 korona 71 fillér volt.

Az Esperantó-egylet sátoránál Bignió Mária vezette a gyűjtést, melyben segítségére voltak Berczy Lajosné, Fischer Arthurné és Csurgár Ilona.

A sátorban árusított fagyaltot Fischer Arthurné külföte a sátorban és Matzky Károly adományozott.

Az Esperantók sátorában 1612 korona 83 fillért gyűjtöttek.

A marosparti bérszék jövedelme a gyermeknapokon 107 korona 67 fillér volt. A vendéglőben a két filléres számoló cédulákból 42 korona folyt be.

Az Apolló-színház gyermeknapi szelvényei 110 korona 20 fillért eredményeztek a gyermeknapok estjaira. Egy itt elhelyezett perselyben 6 korona 84 fillér gyűlt egybe.

A színház gyermeknapi szelvényeiből 156 korona 14 fillér folyt be.

Köszönetet kell még mondani Arad város tanácsának, Green Nándor főkapitányának a támogatásért, Szendrey Mihály szinigazgatónak és az Apolló színház vezetőségének, amely megengedte a gyermeknapokon a szelvények árusítását, Monzer Ferenc ezredesnek, a 33. gyalogezred állomásparancsnokának és Zellner Sándor karnagynak a katonazenekar kivезényléséért, Czeiler és Glück cégnek a plakátokért és a bérszék kikölcsönzéséért, Domány Ignácnak, aki ponyvakat kölcsönözött, Fleischer testvérek és Matzky Károly cégeknek az ernyők kölcsönzéséért, az aradi cigányoknak, akik díjtalanul szolgáltatták a zenét, Pál Egon városgazdának és Vas Barnabásnak, akik a sátrak felállításában segítettek és végül ismételt köszönetet küldi az Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága a védasszonyoknak, rendezőknek és a gyűjtő urkölyeknek.

Itt kell még megjegyezni, hogy a megyéből a gyűjtések eredménye eddig nem érkezett be, de hozzávetőleges számítások szerint legalább 2000 korona lesz az összeg, amely a megye falvaiból össze fog gyűlni.

A fentieknek és azoknak, akik a gyermeknapok sikerét bármily irányban előmozdították, ismételt köszönetet mond az Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága nevében Kintzig János elnök, Kintzig Jánosné elnök, Keller Lajos ügyvezető főtitkár.

Helyi összeütközések

Kalusnál.

Berlin, július 14. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

Tegnap estefelé a tengerparton erős tüzelés indult meg új állásaink ellen. Lombartsydonél éjjel előretörő angol támadásokat elhárítottuk. A támadások az ellenség nagy vesztesége mellett összeomlottak. Yperntől keletre és délkeletre is, valamint az Artois arcvonal egyes szakaszain élénk volt a tüzérségi harc. St.-Quentinól északnyugatra előtéri harcokból számos foglyul ejtett angolt és franciát szállítottunk be.

A német trónörökös hadcsoportja:

Soisson és Reims között a tüzelési tevékenység fokozódott. A nyugati Champagnében és a Maas balpartján a sötétség beálltával erős volt a tüzérségi harc. A Bois-Soulanis-tól délre (Reimstől északra) rohamcsapatunk francia árokrészeket elfoglaltak és azokat több előretámadással szemben megtartották. Sommeptól délnyugatra tüzelésünk megfúszított egy előkészületben levő ellenséges előretörést. Az Avancurti erdőben felderítőink foglyokat ejtettek.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadesportja:

A lotharingiai sikon a tüzérség mindkét részről tevékenyebb volt, mint máskor. A középső Vogézek nyugati lejtőjén felderítő vállalkozásaink eredményesen tolytak le. Tegnap 21 ellenséges repülőgép és egy kötött léggömb zúnant le légi harcokban, illetve elhárító tüzelésünk következtében.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Dünaburgnál és Smorgonnál az élénk harci tevékenység tovább tart. Keletgaliciában csak a Brzezany szakaszon volt heves a tüzelés. A nagy esőzés a Dnyesztertől délre is befolyásolta a harci tevékenységet, itt csak Kalustól délre került sor helyi összeütközésekre. A többi hadsereg-nél és a macedóniai harcvonalon a helyzet változatlan. — **Ludendorff**, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Szenet minden áron!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Mostanában szerte a városban elterjedt a hír, hogy noha a nyár derekán vagyunk s a szállítási nehézségek legalább részben megszűntek, a város két legfontosabb üzeme a gázgyár és a villanygyár rövidesen be fogják szüntetni üzemeiket. A híresztelés mind pozitívabb alapot öltött, úgy hogy végre is a közönség helyes informálása és megnyugtatása kedvéért fel kellett keresnünk a nevezett gyárak vezetőit és meg kellett kérdeznünk őket az ügy állásáról.

A gázgyár igazgatója: **Schultz Henrik** legteljesebb készséggel állott az Aradi Közlöny rendelkezésére:

— A kérdés lényege is nagyon nehéz, de nyilatkozni erről s felelni az Aradi Közlöny kérdéseire még nehezebb. Mert nem szeretnék olyan nyilatkozatot tenni, amely a közönség körében indokolatlan félelmet keltene, de az igazság érdekében nem szeretnék elhallgatni sem olyan körülményeket amelyek fontosak azért hogy a közönség helyesen tájékozódjék. Anynyit általánosságban is mondhatok, hogy bajok vannak, de az aggodalmat túlozni nem szabad, mert az ország és a monarchia gázgyárai között nem mi vagyunk a legrosszabb helyzetben. Az Aradi Közlöny olvasói bizonyára tudnak arról, hogy Magyarországon hét, Ausztriában pedig már tizenhat gázgyár szüntette be eddig működését. Ez ugyan nem biztató jelenség, de viszont e percbeztől nincs is mit félnie az aradi gázgyárnak. Ha nem is állunk szénmennyiség tekintetében fényesen, annyi bizonyos, hogy olyan rosszul sem állunk mint például a budapesti gázgyár, amelynek mindössze nyolc napi szénkészlete van. Mi gondosan és vigyázva redukált üzemmél szeptember 15-éig csak megleszünk valahogy. Azután azonban miként fog alakulni az ügy, arról önnek most bizonyosat nem mondhatok. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a mai nap folyamán kaptam a karwini bányavezetésétől levelet, amelyben a vis majorra való hivatkozással a további szénzállítást teljesen beszünteti. A karwini bányának ez évben kerek szám 400 waggon szenet kellett volna még szállítania az aradi légszuszgár üzemnek. Ettől természetesen elestünk, és semmi reményesség sincs többé arra,

hogy szenet ausztriai bányákból egyáltalán kaphassunk az idén. Miután azonban nekünk a nyár folyamán 90 waggon szenet kellett volna havonként kapnunk s a múlt hónapban is már csak tízet kaptunk, közel áll a veszedelem, hogy a gázgyárnak anyag hiányában be kell majd szüntetni üzemét. Ezt elkerülendő érintkezésbe fogunk lépni a lupényi és farkasvölgyi szénbányákkal s megkérdezzük tőlük, hogy azt a 400 waggon szenet, melyre nekünk okvetlenül szükségünk van, tudják-e szállítani. Nyolc napon belül erre is választ adhatok önnek. Ezt a kérdést a legnagyobb reményeséggel barátságosan is megoldhatjuk az aradi légszuszgár oly jó viszonyban van az említett bányák igazgatóságával, oly sok üzleti sziveséget tettünk nekik, hogy amennyiben ez egyáltalán lehetséges, kérésünknek eleget fognak tenni. Csak abban az esetben óhajtok hivatalos uton szénhez jutni, ha ez a bizalmas megegyezés nem sikerülne.

„Hamis békeapostolok.”

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ezzel a címmel Tisza István cikket írt az Igazmondó-ban. A cikkből a következő érdekes részt közöljük:

Folyt a harc; ádázabb, konokabb, szívósabb szenvedéllyel, mint bárki is gondolta volna. Mintha a pokol minden ördögét szabadították volna reánk, reánk gyújtották a házat minden világtól felől. De a veszéllyel nőtt a magyar nemzet hősiessége, áldozatkészsége, elszánt kitartása; vívtuk a gonoszul megtámadt nemzet jogos önvédelmi harcát azzal a minden veszéllyel dacoló nemes elszántsággal, a melyt csakis a veszélyben forgó haza védelmének gondolata ébreszt s az ügy igazságának tudata nyújt. Ennek köszönhetjük, hogy megállítuk a sarat, hogy győztünk s minden számszerű kiesésünk dacára, nagy nemzet gyámságot állunk az egész világ előtt.

És most, annyi kiállott szenvedés, annyi kiontott vér, annyi leküzdött veszély után, most a midőn közeledni látjuk a mindnyájunk által óhajtott béke biztos révpartját, de még mindig küzdenünk kell a végéig elkeseredett ellenségeink szilaj erőfeszítéseivel szemben: most; a midőn csak az utolsó hetekben is, úgy délen, mint északon, ujult erővel tör ki a csatazaj s magyar fegyverek és magyar szívek acélvértetén törnek meg a reánk zúdított romboló áradat: most kell azzal a visszatartó jelenséggel találkozni, hogy akadnak magyar emberek, a kik magának ennek a szent nemzeti háborúnak dolgában konkolyt hintenek a magyar nép közé, a kik nem állják nemzeti védelmi harcunk azzal egységének emez ihletét megzavarni és elég vakmerők úgy állítani oda a dolgót, mintha csak ők volnának a béke igaz barátai s mintha ezt a háborút, habár csak részben is, magyar emberek harcává, vagy könnyelműsége idézte volna elő.

Bennünket, a kik ismerjük a magyar közéletnek ezt a hirhedt csoportját, nem lephet meg a dolog. Hiszen azok követik el a magyar nemzet legszentsébb jogaival szemben ezt az újabb merényletet, a kiket láttunk már Belgrádba zárandokolni, a csehekkel cimborálni s akik rendszeresen folyamodnak az ámtás és rágalom fegyveréhez, ha attól kortes politikájuk előmozdítását várhatják. Tudjuk, hogy semmi sem szent előttük s épen olyan kevéssé tartózkodnak a legvakmerőbb ferdítéstől és rágalomtól, mint a nemzet nagy érdekeinek büns kockára tételétől, ha ezzel maguknak használni, vagy ellenfeleiknek ártani emélnék. Nem is szívesen foglalkozom a ma-

gyar közéletnek ezekkel a bomlási tüneteivel s ezt csakis azért teszem, mert hazaszeretetem parancsolja, hogy ne nézzem tétlenül e romboló munkát a mai válságos időkben s a nemzet legdrágább kincseit pusztító munkájukkal szemben felnyissam polgártársaim szemét.

Nekem, aki 35 éves küzdelmes közéleti multam minden viszontagságai között hitem és meggyőződéseim szerint mindig csak igazat mondtam; nekem, aki kemény munkával s nem minden siker nélkül igyekeztem növelni a magyar nemzet súlyát, becsületét és hatalmát; nekem, aki boldogan, hogy a jó isten módot nyújtott rá, testi-lelki erőm minden porcikáját annak szenteltem, hogy sikerrel, dicsőséggel, erőben, megbecsültetésben gyarapodva küzdje végig e nemzet a reá kényszerített élet-halál-harc nagy erőpróbáját a barát és ellenség előtt azt a helyet foglalja el, amely ennyi önfeláldozás után megilleti: nekem jogom is van reá, de kötelességem is, hogy intő szóval forduljak a magyar néphez s utjába álljak a tudatos népámtás azon munkájának, amelyik megfoszthatja őt e világháború erőfeszítéseinek jól kiérdemelt gyümölcseitől.

Tudatos népámtás azt mondani, hogy bárki is a magyar nemzet soraiból akarta ezt a háborút! Egyaránt a békét akarta minden becsületes magyar ember és minden politikai párt. De amint a békevágyban egyetértett, egyetértett 8 évvel ezelőtt abban a meggyőződésben is, hogy életünkre törő ellenségeink kényszerítik reánk a háborút, hogy védeni kell magunkat, ha gyáva himpellér módra elpusztulni nem akarunk.

Nem kívánja az entente a német köztársaságot.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapestről telefonálta tudósítók: Egyik fővárosi lap stockholmi tudósítója felkereste a konferenciára érkezett orosz küldöttség tagjait és megkérdezte, hogy mia véleményük a német belső politikának új irányelvek szerint való átalakulásáról és hogy milyen pozitív eredményt várnak az augusztusban összeülő világkonferenciától.

A két kérdésben a küldöttség véleménye abban foglalható össze, hogy a császár új rendelete igazán nagy lépés, de még mindig csak kezdő lépés. A parlamentarizmust teljesen életbe kell léptetni Németországban.

Rosanov, a küldöttség egyik tagja kijelentette, hogy a forradalmi Oroszország számára erkölcsi és lélektani lehetetlenség, hogy a félig abszolutisztikus Németországgal tárgyaljon. Hogy a német békefeltételek elfogadhatók legyenek ahhoz szükséges, hogy egy szocialista vagy legalább is polgári radikális kormány ajánlja fel őket. De teljesen elfogadhatatlanok egy hivatalnokokból álló miniszteriumtól, amely az abszolutizmus szellemét képviseli. Ma lehetetlenség lenne népünk számára egy olyan kormánnyal tárgyalni, amelynek élén Bethmann Holweg áll.

Ezután a küldöttség tagjai elmondották, hogy néhány nap múlva Londonba utaznak.

Az újságíró megjegyezte: — Tartani kell tőle, hogy a többi entente államok Németország demokratizálását csak jelszónak tartják és megtörténte után új követeléseket támasztanak, hogy imperialisztikus céljaik után tovább törhessenek.

Ha az entente Németország demokratizálása után is követni fogja imperialisztikus éleljait, mi nem fogjuk magunkat megfélemlíteni hagyni. Nagyon jól tudjuk mi, hogy Franciaországban a köztársasági forma és Angliában parlamentáris uralom ellenére az imperialisztikus uralkodik és azt is tudjuk, hogy egy olyan német demokratizálódás, amely túlságosan előrehaladna, valószínűleg az angol és a francia uralomnak sem tetszenék, mert messze-menő következményei lennének Oroszországra is. Az orosz forradalom demokratikus népielirányú is kellemetlen volt e két uralom számára és Oroszország valamint Anglia mai kormányformájának semmiesetre sem volna kívánatos egy német köztársaság.

LEGUJABB.

Fényes Dezső régóta készült az öngyilkosságra.

Fényes Dezső már régóta készült a halálra. Ezt bizonyítják a levelei, amelyeket a mélyen sujtott özvegy, miután visszatért lakására a kórházból, az elhunyt igazgató íróasztalának fiókjában talált és amelyet éjjel 2 óraker a család volt szives az Aradi Közlöny rendelkezésére bocsátani.

Cimzetlenül „Rendelkezéseim halálom után” felirású borítékból kerültek elő a levelek.

Az egyikben az öngyilkos igazgató elmondja, hogy már első, boldog házassága alatt kirozta a reuma, szem baja lépett fel, de ezeket sikerült elnyomni. Özvegysége alatt súlyos gyomorhaj komplikációk állottak elő, amelyet operációval kellett gyógyítani. Később ismét fellépett a reuma és a gyógyszerek csak ideig óráig tartó enyhülést tudtak szerezni. Majd így ír:

— Harminc éves betegségemben most komolyabb jelek mutatkoztak.

— Ma világos napom van és felhasználom ezt a pár órát arra, hogy szamat vessek helyzetemmel. Rend szerint általános lelki bágyadtság, lehangoltság, hirtelen ingerlékenység vesz erőt rajtam és én tudom, hogy ez a szellemi élet végét jelenti. Beszédem akadozó lett és én észrevettem, hogy azok, akikkel beszélek, maguk is észreveszik ezt a csapnátlan tünetet. Hirtelenében vér önti el arcomat és nem tudok magamon uralkodni.

— Minthogy szellemi élet nélkül sem az életet viselni, sem a magamra vállalt kötelességeimnek megfelelni nem tudok, minthogy úgy is meg kell egyszer halnom, inkább választom erre azt a pillanatot, amelyben

még rendelkezem magammal és senkinek sem leszek terhére hosszas gyógyulást kívánó betegséggel.

— En magam szomorúság nélkül bucsuzom az élettől, amely annyi iszonyu csapást mért rám. Azokat a keveseket, akiket halálom meg fog szomorítani, vigasztaljon az a tudat, hogy a természetes elmulás még szorubb lett volna. Az utolsó pillanatban is azokra fogok gondolni, akik jók voltak hozzám.

A másik levél

Rendelkezéseim halálom esetére.

feliratot viseli.

1. Íróasztalom fiókjában talált levelek azonnal elküldendők a borítékokra írt címekre. (Ulman Adolf és Fényes Dezső dr. muzeumi állattári őr.)

2. Holttestem a temető halottasházában ravataloztassék fel.

3. Temetéseim kora hajnalban történjék, hogy minél kevesebben vegyenek rajta részt.

4. Bucsuztatót senki ne mondjon.

5. Temetéseim a lehető legegyszerűbb legyen.

6. Végrendeletem Mülek Lajos dr. közjegyzőnél van letétben, akit felkértem annak végrehajtására.

7. Gyászjelentést ne adjanak ki és temetéseim óráját a lapokban ne közöltesék.

8. Ohajtom, hogy apám sírjába temessék a családi sírboltba.

Stocaholm. Haparandóól jelentik:

Ide az a hír érkezett, hogy a finnországyűlés ma éjjel proklamálta Finnország önállóságát.

H I R E K.

— Orosz fogságból hazatért aradi százados. Magyar Béla, a gyulai 2. honvéd gyalogezred századosa, aki Przemysl elcsétkor került orosz fogságba, mint csererokkant hazaérkezett Aradra. Az orosz forradalom kitörésekor került Szibériából az európai határra, ahol egy szállítmányba sikerült magát felvéteitnie.

— Eljegyzés. Zádor Jenő fővárosi hírlapíró, az Aradi Közlöny volt kitűnő munkatársa eljegyezte Steigenberger Lenkén, Steigenberger Mihály dombegyházi földbirtokos lányát.

— A háboru négyábu hősei. Mint szilaj, minden veszéllyel szembe szállni kész, száguldó fergetegek mentek el a vég nélkülinek látszó küzdelembe s hogy végig küzdötték életük legnehezebb éveit, mint a haretér borzalmainak árnyképei jöttek vissza ma este azok a szegény állatok, melyek pár hónapig mint a kissentmiklósi lókorház ápoltsjai kerültek átmenetileg az aradi állomásra. Ha nem lett volna fogalmunk eddig a háborúról, ha annak rettentő pusztításait nem ismertük volna, úgy az a vonat, mely ezeket a szegény megviselt állatokat hozta, rideg közvetlenséggel tanított volna meg bennünket rá. Erőtlenül, élesgázottan feküdtek a szegény állatok a kocsikban egymás mellett, mohón szedegették az eléjük dobott szénát és zabszemeket s mert erejük nem volt ahhoz, hogy felálljanak és boldog

nyerítéssel adjanak kifejezést a rég nem ismert, a haretér közelében ismeretlen és a fűrészpórtól nagyon is eltérő drága oledet latának, csak úgy a kocsik talának rugdalásával bizonyították örömüket. Egyiknél-másiknál már a legkevesebb táplálék is későn érkezett. A kocsiból kibombott dögök bizonyították legjobban, hogy ezek a szegény állatok mily gyötrelmeket, szenvedéseken mehettek keresztül addig, amig vissza kerültek Aradra, amíg a nekik megváltó kórházi gondozás alá kerülnek. Ha majd aztán újból kibombolyódnak a kiálló oldalbordák és osontok, ha majd visszatérnek a szemekbe az élelenség az élet jelei, ujult erővel törnek majd újból az ellenség felé és száguldanak a kivívott diadalra.

— Házasság. Horváth Edit, Tenner Alfrédné Novak Irén leánya és Zombory Béla holnap tartják esküvőjüket Aradon.

— Adomány. Kardos Jenő, Csermő, egy megnyert perből eredő kártérítési összeget — 120 koronát — azon kérelemmel küldött hozzánk hogy azt a hadi árvák részére juttassuk. Schwarc Pál 10 koronát és E. A. waggonyári tisztviselőnk 3 koronát küldött a vak katonák részére.

— A vasárnapi strand-ünnep iránt minden eddigit felülmúló érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében. A rendezőség gondoskodni fog róla, hogy a publikum minden tekintetben jól mulasson s a programot úgy állította össze, hogy este 8 óráig 11-ig szakadatlanul foglalkoztassa valami a közönség figyelmét és ér-

deklódését. Konfetti, szerpentin, katonazene, lampionos regatta, katonai dalárda, szerencsehalászat stb. teszi változatosabbá az est programját, mely előreláthatólag igen szívesen fog leperegni a Marosparton.

— Adományok. A „Napközi Otthon” céljaira újabb a következők voltak szivesek adakozni: Gr. Károlyi Gyuláné 10.000, Purgly Iászlóné 1000, Br. Neuman Dániel 50, N. N. 50, és Steiner István 10 kor. A Nővédelmi Hivatal céljára, néhai özv. Kiptzig Józsefné ravatalára szánt koszoru megváltása címén, Issekutz László dr. 20, a gyermeknapj persely megváltása címén Purgly Iászlóné 100, továbbá Br. Neuman Alfrédné 180, Bora Arpádné 30, Károlyi Gyula gróf 20, Urban Péter br. 10, özv. Rónay Lajosné 10, és Rónay Dóra 10 kor-t adományozott. — A „Napközi Otthon” céljára rendezendő sorsjátéka újabb a következő nyerevénytárgyak érkeztek: Geray Józsefné 50 tojás, Dr. Baross Lajosné 4 csomag gyertya, 25 tojás, Br. Bánhidny Antalné 8 üveg bor, 1 csomag kávé, Kara Grözné 5 üveg bor, Rényi Miklósné 3 üveg rum, Bing Ede 10 üveg bor, 1 üveg szilvorum, Dürr Gusztáv 3 csomag surolópor, 3 üveg sódol, 1 doboz kristály só, 3 doboz szapanpor, 8 darab kefe, Vásárhelyi Jánosné 4 üveg méz és bab, özv. Prohászka Józsefné 2 üveg ribizli bor, Kopp Erzsébet 12 tojás, Kovács Sománé 1 üveg bor, Darányi Jánosné 12 üveg bor, 10 tojás, Robitzek József 4 csomag kávé, Rónay Dóra 2 üveg borecet, 1 kosár zöldség, Br. Andrénvi Lajos 3 pár falgalamb, özv. Takácsy Sándorné 1 bárány. Mindezen magv. lelkű adakozóknak hálás köszönetet mond és további szives adományokat kér a Nővédelmi Hivatal nevében, Baross Boris ügyv. alelnök. — A sorsjegyek — melyek egyuttal belépő jegyül is szolgálnak — a Nővédelmi Hivatalban, Sernerhag H. és Fia cégél és Deák Béla könyvkereskedésében (Förroy-utca) kaphatók. 1 darab ára 1 korona.

— Elhízott emberek, akiken a kimerültség és a bátyadtág könnyen erőt vesz, akiknek nincs kedvük dolgozni, s a nedvekben való túlságos bőség különféle bántalmakat okoz és testüket folyton mezteltnék érzik, a természetes „Férens József” keserűviz használata által minden erőlködés nélkül bőséges, széketet érhetnek el.

— Legjobb légnymásu mosógép az Aerowash fél idő alatt 70 százalék szappan megtakarítással dolgozik. Ara 24 korona. 851

— Levélpapír olcsóságok Kerpelnél.

Nyolcvanhat szerelmi viszony.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Katonás eset az, amelyről a közeli Szunyogszék községben a csendőrség rántotta le a leplet. Kiderült, hogy a szunyogszéki asszonyok az oláhok kiverése után hetekig rejtegettek egy oláh katonát, aki valóságban a kék szakállu herceg szelapét játszotta a faluban, amit igen szomorú következmények igazoltak be.

A frivol természetű háborus bűnügy most került a marosvásárhelyi kir. törvényszék elé, amely Lázár Miklós gróf elnöklete alatt tárgyalta a közeg asszonynepe ellen emelt azon vádat, mely szerint „a szunyogszéki leányok és asszonyok az ellenséget pártfogásban és védelemben részesítették egy Balong nevű szökött oláh katoná gyöngéd istápolásával.”

Az oláh betörés augusztusában szökött meg Balong Miklós ezredétől és Szunyogszék faluba került, ahol a jóképű és betörő testvéreit megtagadó ifjú katonát a nagyobbára oláhajku lakosság nemcsak elrejtette, de igen jó ellátásban is részesítette. Balong kedvence lett a falubeli leányoknak és asszonyoknak, nyolc hónapon át gyöngyölete volt, a csaknem egészen férfi nélküli faluban a legszebb menyecskék, legparázsderekubb oláh fiatalok etették, itatták, vendégelték, míg aztán áprilisban a csendőrség kezére került, amely mint hadifoglyot letartóztatta és patronessei ellen az ellenséggel való cimborálás miatt eljárás indult.

A marosvásárhelyi törvényszék előtt tartott tárgyalás koronatanuja maga Balong volt, akit arra vonatkozólag hallgattak ki, hogy a szunyogszéki nők közül kik rejtegettek és mentegették. A bíróság lefoglalta a falusi Casanovának titkos idilljeiről készült pontos feljegyzéseit, melyek szerint nyolc hónap alatt nyolevanhárom szunyogszéki asszonnyal és leánnyal kötött szerelmi viszonyt, akiknek korhatára a 16—60 év között mozog. Balong ugyanis intim naplót vezetett s a napló bűnügyi akta lett, a melynek adatai azonban egészen zárt tárgyalásra valók.

A törvényszék az ügyet áttette a hadbíróshoz és a katonai judikatura fog itélkezni az oláh katonát rejtegető asszonynevelés felett.

MOZGOKÉPSZINHAZ.

Henny Porten vasárnap az Erzsébet-mozgóképszínházban. „A szerelem szava” című slágerben ismét alkalmá nyílik Henny Portennek tanujelét adni sokoldalú művészetének. Az első felvonásban bárónő szerepében szépségének teljes pompájában látjuk magunk előtt. Hódítóan elbájoló jelenség, ki viselkedésével a társaság figyelmét állandóan magára tereli. Később megtörve, egy súlyos baleset következtében az arcát égési sebhelyek borítják s megindul kálváriájának útján, mely fájdalmas és göröngyös. Már-már elveszettnek hiszi boldogságát, szerelmét, amikor felragyog a nap újból felette s ismét forró szerelem költözik a két meggyötört szívbe. Henny Porten alakító művészetének legmagasabb fokán látjuk e képet. — *Legközelebb a 9 uju ember II. része* kerül bemutatásra.

* Az üldözöttek — az Apolló vasárnapi műsorán. Ezrével járnak esodájára az emberek az Apollóba annak a nagyszabású szenzációs háborus filmnek, amelyet „Az üldözöttek” cím alatt bocsátott ki a német kormány annak igazolására, hogy a „kulturált franciák” milyen gyalázatos barbarizmussal bántak az internált ellenséges alattvalókkal. Péntek óta, amióta a szenzációs kép műsorán van, az Apollóban minden helyig zsúfolva van a nézőtér s ropant sokan már nem kapnak jegyet. Fészült figyelem és mélyseges megdöbbenés kíséri a franciák barbarizmusának szemléltető megismertetését, amely a drámai jelenetek láncolatából áll. Az eseményszámba menő filmet vasárnap mutatja be utoljára az Apolló-színház.

* Radom váróje. (Az Apolló hétfői új műsora.) Az Apolló-színház hétfőn teljesen új műsort mutat be, amelynek slágere egy nagystilű drámai film: Radom váróje.

SZERKESZTOI UZENETEK

R. Gy. Nem foglalkozunk más lapok által felvetett témákkal.

NYARI SZINHAZ.

ARAD, 1917. évi július hó 15-én, vasárnap:
Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárrakkal:
A Gólem.

Este 7 és fél óraker rendes helyárrakkal:
Mágnás Miska.

∴ Az előadás kezdete 8 óraker ∴

A szerkesztesert felet:

Stauber József.

ARADI KOZLONY.

Az új évnegyed alkalmával 1917. évi július hó 7-től új előfizetést nyitottunk az „Aradi Közlöny”-re

Az eseményekről napról-napra

a legalaposabb és a legfrisebb

tudósításban számol be az Aradi

Közlöny. Közleményeinek ere-

detisége és érdekessége, valamint

háborus híreinek megbízható-

sága révén Magyarország vidéki

lapjai között az első helyen áll

és mint ilyen a legelterjedtebb,

a legértelmesebb, legkedvel-

tebb és legolvasottabb ujság.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egész évre 36 korona

Fél évre 18 korona

Negyed évre 9 korona

✓ Egy hóra 3 korona

Tessék mutatványszámot kérni!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen

Nellikénk

halála alkalmából részvetület megjelenésükkel, ill. levélegileg nyilvánítva fájdalomunkat enyhítették, ezuttal mondunk hála-köszönetet, a

4682

Kemény-család.

APOLLO SZINHAZ.

Július 15-én, vasárnap.

Hogyan bántak a franciák az internáltakkal:

Üldözöttek.

Riportok a Franciaországban internáltak szenvedéseiből 4 részben. **Foc. Gusztáv** rabati (Marokkó) konzul feljegyzései alapján írta: **Radó István.**

Az előadások vasár- és ünneppnap 3, 5, 6, 8 és 9 óraker, hétköznap: 5, 6, 8 és 9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. e. fél 11—12 óráig a pénztárnál.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arcórt vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztátalanságot. **Ára egy tégelynek 2—K.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ára 1 korona.

Kellemes izü limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS**-sal.

• Ára 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárában
Arad, Andrassy-tér 22. szám.

A szépségápolás titka a felhasznált szepitőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitünő Serail arc-szepítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arc-tenőcse. Kis tégely 150 kor. Nagy tégely 250 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságu. Crém, fehér, rózsás és testzelenekben. Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, Ibolya, Loin du bal, orgona, piros rózsás, Serail. Üvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél:

1845

Rozsnyay Matyas gyógy-szeriarában Arad, Szabadság-tér.

**Veszek valódi
tisztá
mézet**

kis- és nagymennyiséget.
Gábor Miklós
ARAD, Andrassy-tér 18. szám.

5-6 tányér leves 24 fill.

„Bergmanna“ husztí leves,

teljesen pótolja a huslevest, tartalmaz: Juliennet, szárított zöldséget, cartioit és gombát. — 1 csomag (5-6 tányér levesnek elegendő). **Ára 24 fill.**

Tömegelőmezőknek előnyös külön árajánlatok

Mindenütt kapható!

Hépviselet: 4227

László B. Jenő,

Arad, Kazinoy-utca 2. szám.

Écetsav pótlót

minden mennyiségben szállít:

Schul Benő,

Szent Pál-utca 3. sz.

Gyapjúközpont Rt.

megbízott bevásárlója

Schwarz Bernát

Arad, Szent-Péter-tér 4.

Hammer Vilmos

műszerész
Szabadság-tér 6-6.
Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon lemezt K. 0.50 darabját.

Egyedüli képviselő a világ legjobb gyártmányú gépekből. Columbia és Irangyalos legújú gramofonok, l. Waffner rad kerékpárok és Pfaff varrógépek, Saphirita „Pathefonok“, Pathe lemezek. Megérkeztek a legújabb felvételű operettek és népdalok. Király Ernőtől.

Nagy raktár kerékpár, a kátrészecskék, gumiból és Acetylen lámpákból. Pontos kiszolgálás. Jutányos árak. Nagy szak-szerű javító műhely. 2951

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Becsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem beteget. foghúzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján). Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szápadlás nélküli és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), méréselt díszszabás mellett készítenek. Becses partlokozást kérve usztelettel **Mohr Jeannetta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, d. n. 2-7-ig. Védőkiek 24 órán belül kielejltetnek. 401

6502-1917.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával közbiztonsági és körendi tekintetből közbiztonsági teszem, hogy: szénát, vagy gásoneműeket éjjel a földes-ről c. upán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukorica földök őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot, vagy majorságot tartani nem szabad. Erő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos. Szalmás gabonák nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik. A szénás helyeken összehordott gabonaneműek akként hegyezendők el, hogy az asztag végek között legalább 6 m. üres hely legyen. A cséplőgép tulajdonosa a gép működése színhelyén táblázatlanság okéért egy fecskendővel készületben tartani köteles.

Gőzerő által (lokomobil) vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek üzmenél egy kifogástalanul zároió horgonybádóból vagy keményfából készült mentőszekrényt felszerelve kötelei tartani. Amennyiben mentőszekrény vagy kötszerdoboz már volna készületben a géptulajdonos, a készlet bevezetésére nem köteles.

Kézi erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosai ilyen mentőszekrények tartására nem kötelesek. A mentőszekrény, illetőleg a kötszerek kellő módon való használhatása céljából megköveteltetik azonban, hogy a cséplőgépeknek alkalmazottak közül legalább is 2, illetőleg a fenntebb említetteknek egy egyen még pedig első sorban a gépész az első segély nyújtásában kellő jártasságra bírjon.

A cséplőgépeket, valamint az asztagok között dohányozni tilos. A géptulajdonos a cséplőgépnél alkalmazott etetőket, fűtőt, a gépész ázó kezevágókat, kéveadogatókat, ugyszintén a szeszkavágó gépnél alkalmazott etetőket köteles az országos gazdasági munka- és egészségügyi pénztárnál baleset eseteire biztosítani. Ha a géptulajdonos szeszkavágó gépeinek nem tesz eleget, a munka- és egészségügyi bizottság az etetőket, fűtőket, kéveadogatókat, illetőleg a gépeket, akkor is felelős, ha a munkaközönség bekövetkező baleset körüli öt különböző semmiféle gondatlanság sem terel. A cséplőgépeket csak képzett gépészek, fűtők kezelhesik.

Erszébet, Siga és GÁ. kövárosokban, végül Poltura városrészben a takarmány boglyakban, vagy kassákban csak akkor tartható, ha a boglya vagy a kassa és az ezt körülvevő épületek köz: legkevesebb husz méter üres tér marad több boglya vagy kassa pedig csak akkor helyezhető el, ha azok között 20 méter üres tér marad.

Arad, 1917. évi június hó 11-én.

Green, főkapitány,

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo“ folyadék és „Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.
Peppo hintőpor 1 kor. — fill.

Katonáknak

fontos tudni, hogy

ruhaletük

kiirtására legjobb szer a PETRIS folyadék, ára 2 kor. és HADAR hintőpor, ára 2 kor.

Szőrvesztő-

Depillor.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ara utasítására 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-ut 22. szám.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.

500 koronát fizet annak, ki

Barilla-fogvizének használatára mellett, üvege 1-20 kor. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája bűzlik. Ed. Barilla-Winkler utóda L. Pian Wien, X., Goethe-gasse 7. Kapható minden gyógyszer-tárában és drogueriában. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-ut. 11. sz., Hehs Vilmos, Bathány-u., Hejós Arpád gyógyszer-tárában és Vojtek és Weisz drogeriájában. Vidékre — ahol nem kapható — küldöz 7 üveget 8-40 K. bormentve. Kerjünk mindenütt natározottan Barilla-fel fogvizet. Hamisítványok felelőtől jól díjaztatnak. 4157

Cognac:

Keglevich,
Dékány, Marty,
Adriatica gyártmány,

valamint likőr és rum, palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2055

Weiszberger Sámuel
utódánál

Körösvölgyi Pálinkarakter

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 631

Feter Teréz

kozmetikai intézete
Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Szép-lős májfaltos, mitesseres, pattanásos arcot szeppé, ráncos, öregedő arcot simává teszek. Szemölcsöt, hejzsalakat tájda om nélaút végleg eltávoítok. Vörös orr s kékezelés, arc-bőrhámla ztás. Arcmasszage jutányos bérletben. **Hajmosás, ondolálás, hajfestés Hanna testekkel, manicür, Szerek** széküldése vidékre is. 521

Felter Teréz,

Arad, Forray-utca 4. szám, I. em.

Saját termésű, kitűnő, tisztán kezelt magyarádi 6- és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 1708
Deák Ferenc-utca 40. szám.

Mézre

ajánlatot kérek kisebb és nagyobb tereteken. Vidékre is megyek.

Rosenberg József

törv. bej. kereskedelmi árúgyűnök Arad,
Thököly Imre-utca 37. sz.
Sürgönyölm: Rosenberg árúgyűnök
Arad. 4639

„Aetherol”

Jegyd.

essenciák a legjobbak.

Megrendelhetők 2021

Erényi Tivadarnál

Arad, Deák Ferenc-utca 39.
Telefon 11-48.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy a

száraz sóshal

Árusítást bevezettem s állandóan raktáron tartom Minden csütörtökön **élő halak** nagy választékban érkeznek, melyet a meleg idő miatt piacra nem vihetek, így kizárólag üzletben árultok. Legfinomabb cipókrém, cigarettahüvely, parafing-eritya, aycfa, nagyban és kicsinyben. Első aradi zöldsegújdonság kiviteli üzlet. Vidéki rendeléseket, előleg vagy a pénz előzetes beküldése ellenében eszközölök. Zöldsegújdonságokat, finom gyümölcsöt bármely mennyiségben veszek, a legmagasabb napi árrban. 1065

Luttvák József,

Asztalos Sándor-utca 8. Interurbán telefon 615. Péntek estétől szombat estig zárva. 1065

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum,
Likőr,
Szilvórium,
Törköly,
Seprő
és
Gyümölcs
essenciákat és compo-
zítókat helyt Arad.

Szemző Árnin

Áruügynökség és bizományi raktára
Aradon. 251

Interurbán telefon 592 szám.

Matteine-féle

patkány- és egérintás

uj eljárás szerint.
Patkány- és egérintéshez ajánlok **patkány- és egérintés-bacilust**. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintés-szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintés bacilus árai:

1 kis adag 2-300 patkány ki-
irtására 12 K.

1 nagy adag 3-600 patkány ki-
irtására 20 K.

„Matteine”
vegyészeti laboratórium

Arad, Beres Benji-tér 1. szám
Telefon 19-45. 501

Tanulóleány felvétetik.

14109-1917. kh.

Hirdetmény.

A beállott melegebb időszakra való tekintettel a járványos betegségek ellen való intézkedés szempontjából, a fennálló törvényes intézkedések és kormányrendeletek alapján a közegészség és köztisztaság megóvására a következőket rendelem:

1. Tilos bármilyen szemetet, söpredéket, hulladékot, gyümölcsbőjt, papirhulladékot a ház belsejéből az utcára vagy köztérre lerakni, a nyilvános csatornába bedobni, szennyvizet az utcára kiönteni.
2. Az udvarokat tisztán kell tartani.
3. Lakhelyiségek állandóan tisztán tartassanak, gyakran szellőztessenek.
4. A háztartás szenny- és lötyedék vízeknek a csapadékvíznek levezetésére szolgáló csatornába való beöntése szigorúan tilos.
5. Csatornázási hálózaton kívül eső árnyékszék és vízölyhelyeket állandóan tisztán tartani, karbolla, mésztejjel vagy vasgálic-oldattal fertőtleníteni.
6. Sertés és baromfi ólak, baromfiutak napenként tisztítandók, az összegyűlt trágya legalább minden másodnap kihordandó.
7. Az udvaron levő nyílt lötyökát naponta felseperni és fertőtleníteni kell.
8. Csontokat, rongyokat, beleket és bőröket, nemkülönbön más büzt terjesztő anyagokat a város területén gyűjteni és raktározni tilos.
9. Nyílt kutak befödendők. Tilos kut mellett ruhát mosni.
10. A vízöblítés és klozetek öblítő készülékei állandóan jókarban és használható állapotban kell hogy legyenek.
11. Sütők, mészárosok, hentesek, cukrászok, kávécsok és vendéglősök s általában mindazok, akk élelmi cikkek és italok eladásával és előállításával foglalkoznak, kötelesek műhelyeiket, árusító helyeiket, az azokhoz tartozó férőhelyeket, kamrákat, pincéket stb. tisztán tartani. Közégyasztásra szánt élelmi cikkeket u. m. húst, husnemteket, tejet, tejtermékeket, cukorneműket, sütemény és gyümölcsfélétet úgy az üzletekben, mint nyilvános helyeken, valamint utcákon, terakon és piacokon történő árusításnál állandóan vászonnal, tüllel vagy üveggel kell letakarani úgy, hogy azokat por és piszok, legyek stb. be ne lehessék.
12. Általában felhívom a közönség figyelmét arra, hogy egészségének megóvása érdekében helyesen cselekszik, ha a házon kívül beszerzett élelmiszereket forralás, főzés, vagy sütés útján ártalmatlanokká teszi, mert ezután a fertőző bacilusok csirái elpusztulnak.

Nyers ételek, romlott, vagy soká állott éledelek és éretlen gyümölcs elvezetésétől tartózkodjunk.

Kutakból származó ivóvizet ajánlatos felforralni és lehűteni.

Különbösen és nyomatékosan figyelmébe ajánlom a közönségnek a lakás és környezeti tisztaságán kívül a testi tisztaságot, a mely már magában is fél egészség.

Figyelmeztetem végül a közönséget és az 1876. XIV. t.-c. 80. §-a, valamint az ez alapon kiadott kormányrendeletekre hivatkozással szigorú kötelességévé teszem mindenkinek, hogy a tudomására jutott fertőző betegségeket, u. m.: kolera kiütéses tifusz, hasi tifusz, vérhas, himlő, visszatérő láz, járványos gerincgyógy (nyakcsirtmerekedés) vagy ezen betegségekre gyanúkat hivatkozva, esetleg az orvosi hivatalnál vagy a kerületi tisztviselő orvostól haladéknélkül bejelentse.

Mindenki, aki a tudomására jutott ragályos betegnek bejelentését elmulasztja, az 1875. XIV. t.-c. 7. §-a alapján 600 koronaig terjedhető és 60 napig elzárása arváltoztatható pénzbüntetéssel fog sújtatni.

Arad, 1917. június hó 17.

Green, főkapitány.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalom. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmi József

adásvételi közvetítő iroda.

Lakás: Deák Ferenc-u. 5.
Telefon 726. 2369

Gőzölt

bükkfadeszka és padló

valamint egyéb keményfa anyagok felvágva, kisebb és nagyobb tételekben, állandóan

Kaphatók

pankoti fűrésztelapemen. Eladók fűrészpont és vállalom mindennemű faanyag bériürészelését is.

Mahler Mihály.

Pankota. 4259

5527-1917.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság által az 1917. évre szelő föld, házbér és házostályadó kivetési lajstrom felülvizsgálatott. Ezen érvényesített lajstromokat a városi adóhivatal helyiségében 1917. július 16-tól 8 napra az az július 24-ig közzemlére kiteszük azzal, hogy azokat mindenki megtekinthess.

A lajstromok ezen kitételénél a felebbezési határidő megállapítására nincsen kihatása, mert a közzemlé csupán a kivétel nyilvánosságára vonatkozik.

Figyelmeztetem a felsőket, hogy esetleg soralmeikre vonatkozó felebbezéseiket a fél könyvecskének előírását követő 15 napon belül az aradi pénzügyigazgatóság-hoz címezve a városi adóhivatalnál beadhatják.

Arad, 1917. július hó 12-én.

Arad sz. kir. város adóhivatala.

Magyar gyógyborok

Kiváló minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vércépző gyógybor, vérszegények, lábadozók, sepiáros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 3 korona 60 fillér. Nagy palack ára: 6 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres illű, zsongító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 4 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepsin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepsin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlatos. Egy palack ára: 4 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél: 1945

Rozsnyay Mátás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Földbirtokoknak

35 évre 7% annuitás teljes árfolyam,
50 évre 6% annuitás teljes árfolyam,
63 évre 4-5% annuitás 95% árfolyam
65 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam mellett, továbbá

aradi és aradmegyei házakra 50 évre 6% annuitás 98% árfolyam (rövidebb időre is) mellett törlesztéses és váltó kölcsönöket folyosítat, valamint kisebb-nagyobb birtokok eladását és parcellázását vállal:

Bonyhádi József

Arad, hapa-u. 47., d. n. 2-től.
Birtokok eladásra előjegyezve.

Gépolaj, Hengerolaj, Továbbé gépszir, Kocsikenőcs,

Állandó nagy raktár

Hubert József

Arad.

Telefon 262. szám.

31529—1917. kh.

Hirdetmény.

Közhiressé teszem, hogy a 11. F. sz. német katonai kórház, mely a Teleky-utca 27—28. sz. a. lévő gör. kat. román leányiskolában volt elhelyezve, Aradról való el- távozásakor ezen intézet udvarán egy ismeretlen egyéntől kiköcsö- nözött szekeret nagyját hátra.

Felhívom a szekér tulajdonos- sít, hogy tulajdonjogát hivata- lomnál 1 év és 1 nap alatt igaz- oolja, mert ellenkező esetben a szekér mint gazdátlan, nyilvános árverésen a legelőbbet ígérnek készpénzítés ellenében el fog adatni.

Arad, 1917. június hó 18-án. Green, főkapitány

Hányós feltételek mellett eladó.

Egy 9 kat. holdas szőlőbirtok Aradhegyre, elsőrendű ta- laj és fekvés. Nettó 300—360 kat. holdas bir- tok erdővel. Egy 600 kat. holdas birtok er- dővel. Egy 1000 kat. holdas birtok és Egy 1600 kat. holdas birtok er- dővel és minden birtok meg- felelő gazdasági épületekkel. Bővebb felvilágosítást ad:

Bonyhádi József megbízott

Arad, Rapa-utca 47. szám. A 300 holdas birtokok felesle is Máchatók. 3911

Hirdetmény.

Több előfordult veszettségi eset következtében elrendelem, hogy Aradváros területén lévő összes kutyák folyó évi május hó 6-tól számított 90 napig állandóan köté tartassanak vagy pedig ha- rapás elleni biztos szájkosárral ei- látva pászaron vezettessenek.

Figyelmzetem a közönséget, hogy miután az állategészségügy- ről szóló 1888. évi VII. t. c. veg- rehajtása tárgyában a nagyméltó- ségu m. kir. földművelési ministe- rium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartalma alatt mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül, vagy szájkosárral, de porás nélkül szabadon járnak, a pecérek által elfogadják és elfogatásuk után azonnal ki fog- nak irtatni.

A rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú állategészségügyi hatóságtól Green, főkapitány.

13390—1917. kh.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Minister ur 35421—1917. VI. C. sz. rendelete folytán közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi minster ur a földművelésügyi minister urral egyetértőleg engedélyt adott az „Első magyar söregyár Seimecay Miklós és társa” losonci cégnek, hogy azon vadászok (vadászati jeggyel bírók) ólomkészletét, akiknek összes készlete a 10 kgot meg nem haladja, amely készlet a m. kir. ministeriumnak 1449—1916. M. R. számú rendelete értelmé- ben zár alatt ninosen, összegyűlíthesse és vadászörétté átdolgozhassa a következő feltételek mellett:

Söréttel csak az gyártathat, akinek „Sörétigazolványa” van. Az Első magyar söregyár a részére átdolgozás végett bekül- dött ólomot tartalmazó csomagokat egy, Losoncz város áttat o célból kiküldött bizottság jelenlétében bontja fel.

Az Első magyar söregyár Seimecay Miklós és társa losonci cég kötelezettségét vállal arra nézve, hogy használható anyag ólomörétre való átdolgozását és kezelését a következő egységáron végzi:

a sörétre való átdolgozást kg-onként 50 fillérért, a csomagolást, kezelést kg-onként 50 fillérért a kész sörét su- lya után számítva. Az átdolgozási és kezelési költségeket a gyár után- vételezheti.

Arad, 1917. június 8.

Green, főkapitány.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. városban lemondás folytán megüresedett II. ker. kéményszeprői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A megüresedett kéményszeprői munkakerületet a 6768/1901—167. sz. s a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. ministerium 67640/VI. A. 1908. sz. intézkvényével jóváhagyott városi szabályrendeletben névze- rint felsorolt utcák arkotják és a seprői díjak ugyanezen szabályren- delőben vannak megállapítva.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az említett szabályren- delő 1. §-a, illetve az 1884. XVII. tc. valamint az ipartörvény végre- hajtási rendeletének megfelelő hatósági okmányokkal felszerelt és ivenként 1 koronás okmánybélyeggel ellátott kérvényeiket 1917. évi július hó 31-ik napjáig bezárólag Arad sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához címezve ugyanott nyújtsák le. Hatóságilag igazolva kell hogy legyen:

1. gyűjtogatás, vagy tűzvész okozásáért büntetve nem voltak és a hatóság előtt mint kifogástalan magaviseletű, józan életű és meg- bíszható egyének ismeretsek, továbbá háztartásukban hány gondozás alatt álló családtagjuk van;

2. a kéményszeprői iparban törvényszerű képesséssel bírnak, szabványos munkával mint segédek hány évig működtek, vagy ha önálló iparosok, mióta folytatják a kéményszeprői ipart.

A határon lévő kéményszeprők helyett azok nevében a meg- felelő okmányok csatolása mellett — hozástartozók is pályázhatnak. Ny esetben hatóságilag igazolandó az is, hogy a pályázó tényleg ka- tonai szolgálatot teljesít és mióta?

Hányosan felszerelt vagy későn benyújtott kérvények figyelembe nem vételnek.

Azon kérvényező, aki a jelen pályázati hirdetményben megjelölt munkakörülelet elnyeré. tartozik a kerület betöltése tárgyában ho- vandó véghatározat jogerőre emelkedése után a kerületet az átulirt hatóság által meghatározandó napon elfoglalni és a kéményszeprői munkákat megkezdeni, de köteles a működés megkezdése előtt a vo- natkozó iparengedélyt kiváltani.

A munkakerület adományozását kimondó határozatomat vala- mennyi pályázóval körölni fogom.

Arad sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala. 1917. május hó 29. Green, főkapitány.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Mélyen tisztelt Háziasszony!

„EFFENDI” Seprő

a legjobb munkát végzi, mert a seprők legjavát képi.

„EFFENDI” Seprővel

ha kísérletet tesz, életében más seprőt nem vesz.

„EFFENDI” névre

ügyelni kérem, a mi látható minden seprőnyelen.

„EFFENDI” Seprőt

fűszer-, festéküzletekben tartják, hol vásárlását örömmel várják.

4497

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi június 1-től.

Aradról Szegedre indul: Személyvonat reggel ... 6.40 Személyvonat délután ... 4.18

Aradról Szegedre érkezik: Személyvonat délben ... 12.00 Személyvonat este ... 9.31

Szegedről Aradra indul: Személyvonat éjjel ... 8.06 Személyvonat délután ... 3.17

Szegedről Aradra érkezik: Személyvonat reggel ... 7.38 Személyvonat este ... 7.51

Aradról Brádra indul: Személyvonat reggel ... 5.40 Személyvonat délután ... 12.48

Aradról Brádra érkezik: Személyvonat délelőtt ... 11.53 Személyvonat este ... 7.46

Brádról Aradra indul: Személyvonat éjjel ... 3.00 Személyvonat délután ... 1.13

Brádról Aradra érkezik: Személyvonat délelőtt ... 10.00 Személyvonat este ... 7.38

Aradról Borosjenőre indul: Reggel ... 8.26

Aradról Borosjenőre érkezik: Délelőtt ... 10.44

Borosjenőről Aradra indul: Délután ... 1.30

Borosjenőről Aradra érkezik: Délután ... 3.48

Aradról Ujszentannára indul: Délután ... 5.30

Aradról Ujszentannára érkezik: Este ... 6.10

Ujszentannáról Aradra indul: Este ... 6.23

Ujszentannáról Aradra érkezik: Este ... 6.54

Borosjenőről Csarmőre indul: Vegyes vonat délelőtt ... 9.32 Vegyes vonat délután ... 5.32

Csarmőről Borosjenőre indul: Vegyes vonat reggel ... 6.32 Vegyes vonat délután ... 4.29

Merőhegyesről Kétegyházára indul: Motoros vonat reggel ... 8.37 Motoros vonat este ... 6.20

Kétegyházáról Merőhegyesre indul: Motoros vonat reggel ... 6.10 Motoros vonat délután ... 4.10

Ujszentannáról Kétegyházára ind: Motoros vonat reggel ... 9.25 Motoros vonat este ... 7.00

Kétegyházáról Ujszentannára ind: Motoros vonat reggel ... 6.00 Motoros vonat délután ... 4.00

Borossebesről Menyházára indul: Vegyesvonat délelőtt ... 9.00 Vegyesvonat délután ... 4.45

Menyházáról Borossebesre indul: Vegyesvonat reggel ... 5.00 Vegyesvonat délután ... 2.39

Használt csomagoló papir megvételre ke- restetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. :-

„Cacao“

jó minőségűt, vizonteladók-
nak szállít a z o n n a l

Szemző Ármin

áruügynök 4643

Arad. Telefon 592. szám.

2300 holdból álló

vadászterület

kiadó.

Holländer Sámuel,

Csermő. 4671

Eladó bérház és vendéglő!

Gyula, a Kossuth Lajos-tér és Bonyhádi-ut sar-
kán levő egyemeletes bérházam és a „Magyar király“-
hoz címzett évtizedek óta fennálló vendéglőm

szabadkézből eladó.

A földszinten vendéglői helyiségek hozzávaló lakás-
sal nagy üzlethelyiség, melyben jelenleg gazdasági gép-
raktár van, ugyancsak hozzávaló lakással. Az emeleti
részen pedig négy uri lakás van. Mindenütt villany-
világítás. Külön az udvarban nagy nyári konyha, füstöl-
lővel, istálló és nagy raktár és egyéb mellékhelyiségek.
Nagy és szép udvar. Ugyanott vendéglői berendezés is eladó.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtok

4650 Miklya Pál Gyula, Kossuth Lajos-tér 15. szám.

11900—1917.

Hirdetmény.

A m. kir. Minisztériumnak a lenfonal és lenkócfonal készletek,
továbbá a len- és féllenszövetkészletek bejelentése, valamint feldolgo-
zása és forgalombahozatalának újabb szabályozása tárgyában kelt
299—1917. M. E. sz. rendelete nyomán közhírré teszem, hogy min-
dennemű (nyers, fehérített, vagy festett) egyszeres vagy cörnázott
len és lenkócfonal, mindennemű lenvarrócérna, mindennemű len és
féllenszövet, len és féllenszövetekből készült mindennemű konfekció-
nait cikkek, mindennemű egyéb, tisztán lenfonalból készült cikk
bejelentendők. Mindazok, akik a fenti árukat iparszerűen előállítják,
felhasználják, feldolgozzák, az ily árukból raktáraikban levő készletei-
ket f. hó 31. napjáig, szontul pedig újabb intézkedésig két havonként
a Lenipari bizottság utján (Budapest V., Mária Valéria-utca 12. sz.) a
kereskedelmiügyi miniszternél jelentésként be.

Ki vannak véve a jelen rendeletben a feldolgozás, kikészítés és
forgalombahozatal tekintetében megszabott korlátozások alól: a ma-
gánosok birtokában lévő, saját házi használatukra szánt készletek,
azok a készletek, amelyek a katonai igazgatástól, valamely osztrák-
magyar minisztériumtól, a horvát-szlavon országos kormánytól, vagy a
bosnyák-hercegovinai országos kormánytól nyert rendelkezések teljesíté-
sére szükségeseknek.

Aki a jelen rendeletet megszegi, vagy kijátsza, az — amennyi-
ben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — ki-
hágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezzer kor-
nára terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. — A m. kir. miniszte-
riumnak 1482—1916. M. E. és 1488—1916. M. E. számú rendelete,
valamint a m. kir. kereskedelmiügyi miniszternek 77.718—1916. sz.
rendelete a jelen rendelet életbelépésével hatályát veszti, a hatályuk
alatt keletkezett jogviszonyokra és elkövetett kihágásokra azonban
ezentul is alkalmazást nyernek. — az 1489—1916. M. E. számú ren-
delet 1. §-a alá eső cikkek közül azok, amelyek a jelen rendeletben
részeselek megemlítve, vagyis a lenkóc, valamint a kikészített len
és lenkóc nem esik a jelen rendeletben megszabott bejelentés alá,
ezen cikkek készleteinek időszakos bejelentésére nézve a 3361—1916.
M. E. számú rendelet irányadó.

Arad, 1917. május hó 29-én.

Greón, főkapitány.

Az Aradi Ipar- és Népbank

Bankhelyiségek a Bohus-palotában. Alapított 1869-ben.

Részvénytőkéje és tartalékalapjai: 7.500.000 korona.

Igen előnyös feltételek mellett nyújt

kölcsönöket ingatlanokra, (ház és földbirtokokra.)

Elfogad takarékbetéteket

állandó természetűeket 4 1/2 %

és bármikor, azonnali rendelkezésre 4 %

kamat mellett. — Előleget ad

árúkra, értékpapírokra.

Hadifoglásoknak pénzküldeményeket eljuttat. 4483

Ószentannán

alakult „HANGYA“ fogyasztási és értékesítő szö-
vetkezet józan, szorgalmas, megbízható, legalább kettő
ezer korona biztosítékkal rendelkező

üzletvezetőt keres.

Magyar, német és román nyelv bírása megkívánatik.
Javadalmazása: szabad lakás, megállapodás szerinti fix
és szorgalmához mérten forgalmi százalék. Beválás ese-
tén állandó állás, biztos jövő.

Ajánlatok „Hangya“ Igazgatóságához

4662

Ószentanna (Aradmegye) címre kéretnek.

Gép-, motor- és hengerolaj

állandóan készleten napi áron

Kovács Soma és Tsa Arad

4683

14889—1917.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József
főherceg ur O. cs. és kir. fensége honvédfőparancsnokságának 25. év-
fordulója alkalmából annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái
részére, az illetőségre való tekintet nélkül, létesített alapítványi he-
lyek közül, jelenleg az Erzsébet leány árvaházban egy hely kerülhet
betöltés alá, mely helyre ezennel pályázat hirdetik.

Az árvaházba való felvétel kérelmeként igazolandó:

- az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvéd-
ség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója,
- vagyontalanság,
- félarvánál (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az
életben levő szülő vagyontalansága,
- hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 12. élet-
évet még túl nem haladta,
- hogy ép testű és elméjű, a himión átesett, vagy ellene siker-
rel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivon-
nattal, a testi és elméleti állapot, a himióltás és a vagyontalanság
közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítványai
igazolandó. A kért felfizetett bányagelent, melyekben a szülő
vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is
felmentendő, folyó évi július hó 15-ig a m. kir. honvédelmi minisz-
terhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához
fogják küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg
ur O. cs. és kir. fenségéhez fogják felterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1917—1918. tanév kezdetén lesz betöl-
tendő s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozóit Buda-
pest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

Arad, 1917. június hó 2.

A városi tanács.

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlőgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel oly
keveset, mert szőlőit megtelelő gondozásban nem
részeseit és borát helytelenül kezeli. — Minden, a szőlő-
és borgazdaság körébe tartozó munkára megtanít a

„Borászati Lapok“

szerkesztőség és kiadóhivatal 2238

Budapest, IX., Ullői-ut 25., Köztelek,
mely vasárnaponként jelenik meg.

Mutatványszámot kívánatra három héten át küld.

Apró hirdetések.

Gyógyászat.

Hehs Vasas chinabera.

Suverán szer vérszegénység, sápkór, szá-
dülés, a vérszegénységből eredő ideg-
bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak,
láz, általános gyengeség ellen. Páratlan
vértképző és vérjavító, biztos ővszer ma-
lárius fertőzések- és minden infekcióból
eredő meg- betegedés ellen úgy felnőt-
teknek, mint gyermeknek. Ára 5.- kor.
Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Tyukszem

és minden bőrkeményedés ellen biztosan
hasznos szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-
tapasza. A legmegrogzottebb tyukszem a
tapasz párnái használata után levallik,
a gyótró fájdalom azonnal megszűnik.
Ára 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes
gyógyszerár Arad. 12

Dr. Schajkovszky

lábizzadás elleni szere, biztos, kipróbált
hatalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona
50 fillér. Kapható Földes és Hehs gyógy-
szertárban. 12

Hűh és viszketegség

elleni fehér kenőcs kapható egyedül
Ferenc-téri Vajdits-gyógyszertárban. Kis
tégely 2 korona, nagy tégely 3 korona 50
fillér. 6171

A drága vanília

teljesen pótolja a pompás zamatu Vanil-
lon, egy zacskó ára 14 fillér. Cukrászok-
nak, vendéglősöknek nélkülözhetetlen. Föld-
es gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Ar Arnsol

aranyércuppkat mindenben pótolják a
Haemorrhoidal-cupok, azonos összetételű
lojttán hatásuk is teljesen azonos, ára 8
korona. Földes-gyógyszertár, Hehs gyógy-
szertár Arad. 12

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a város tulajdonában levő
és a régi fájmasz híd lebontásá-
ból kikerült mintegy 377 db. ne-

béz vasrud eladása iránt folyó évi
július hó 16-án d. e. 10 órákor
a városháza első emeletén levő
gazdasági hivatalban árverést tart.

Bánatpénzül letendő a kiáltá-
si ár 10%-a készpénzben, vagy
elügadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan,
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be s csak akkor vé-

telnek figyelembe, ha szokhoz a
bánatpénz mellékelve van s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árverési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árverési feltételek a gazda-
sági tanácsnak - mellett az árverést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székeinek 1917. évi július hó 2-án
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

ARADI NYOMDA R. T.
ARAD,
József főherceg-ut 22. szám.
TELEFON 151. SZ.

A nyomda ::
készít mindenféle üzleti és egyéb nyomtatványt és pedig:
levélpapírt, árjegyzéket, valamint:
borítékat, levelezőlapot, eljegyzési értesítőt,
számlát, továbbá: esküvői meghívót,
memorandumot, falragaszt, névjegyet,
jegyzéket, röplapot, gyászjelentést,
cégkártyát, könyvet, belépti jegyet, stb.
izléses és csinos kivitelben, méltányos árban.

A könyvkötészet ::
elvéllal a szakmába vágó munkát olcsó és jó kiállításban.

A nők választójoga
egyhangulag a
Diana
puder és krém mel-
lettnyilatkozik meg
mert e két szer a
női szépség egye-
dűli biztosítéka.
Próbadoboz K. 1.-
Nagy doboz „ 2.50
Mindenképp kapható

Ujság maculatura
ismét kapható kis és
nagy mennyiségben.
Cím a kiadóhivatalban

Viszketegséget,
rühöt, leggyorsabban megszü-
nteti a Dr. Fiesch-féle eredeti
„BARNÁ ZSIR”
Próba tégely 1.00 kor., nagy té-
gely 3.- kor. Csak a nagy 9.-
kor. kapható Aradon, Hajos Ar-
pád gyógyszerárban, Andrássy-
ter 22. 6144

BODNÁR JÓZSEF

Írógép vállalata
Arad, Weitzer J. u. 11. (Főpostával szemben.)

A legjobb német gyártmányu Torpedó, Adler látható írósu-
tű írógépek, különböző típusu amerikai, használt Underwood,
10. Smith Premier, 15. Yost, Royal stb. írógépek al-
landóan raktáron.

Uzem kellékek:
az összes rendszerű írógépekhez, papírok, szalagok egyenként és tucatonként, festőpár-
nák, szempapírok eredeti dobozokban, stencyl papír, festékek minden sokszorosító gép-
hez, számoló- és dictafon gépekhez a legjobb minőségben. Villamos erőre berendezett

szakszerű javító műhely.

Ellenőrző pénzárak, fényképező gépek javítása. Mindennemű írásmunkák és sok-
szorosítások jutányosan és tisztán készíttetnek. Írógépek évi karbantar-
tására elfogadják. Gépírási tanfolyam. Német fordításon.
Amerikai írda bútorok. 4663

Telefon 11-41. szám. Telefon 11-41. szám.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítottuk.

Minden szó hirdetéséért ára 3 fillér. Vas-tagabb betűkkel 16 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1 korona.

Az apróhirdetéseket aláre kell fizetni. Hirdetéseket délután 1/2 óráig vesztünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelézés.

„Napsugár”

levele van a kiadóban „Egőtől.” 4878

Édesem!

Sokat szenvedek távolléted miatt, hogy érzed magad? Hogy van a drága kis babus? Remélem jobban, a viszontlátásig csókol Margit. 4868

Vagyones

fiatal uriember, urindó vagy leány tisztességes barátságát keresi, kit anyagilag is támogatna. Leveléket „Gavallér” jellegre a kiadóba kérek. Válassz ugyanoda jelzendő 4895

Két urleány

szórakozás céljából levelezne intelligens fiatalemberrel. Leveléket „Barna” „Szőke” jelleggel a kiadóba kérek. 4894

Alkalmazást keres.

Bármilyen

otthon elvégezhető írásbeli munkát, másolást elvállal szőpírású urindó. Battyhány-utca 38. sz. 4874

Magános, 28 éves nő,

gazdasszonyi állást keres. Vidékre is elmegy. Gir Mihályné, Thököly-tér 7. 4891

4 középszelekt

végzett fiatalember a szünidőre alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 4892

Ügyes

fehér- és ruhajavitónó házhoz, vidékre is ajánkozik. Cim a kiadóban. 4865

Házvezetőnőnek

ajánkozik a háztartás minden ágában jártas fiatal nő, ki már ily minőségben hosszabb ideig alkalmazva volt. Rackó, Ilés-utca 21b 4864

Házmesteri

állást keresek. Cim a kiadóban. 4880

Gyakorlott

könyvelő keres könyvelői, irodai, vagy ehhez hasonló állandó alkalmazást. Cim a kiadóhivatalban. 4852

Israelita árva leány

állást keres, fűszer és vas szakmában jártas. Cim: Graner Fani Magyarpéska. 4896

Intelligens,

tisztességes asszony, gyermektelen, ügyes, vasszorgalommal, kinek férje régebben hadba vonult, elfogadható állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 4889

Gazdasszonyoknak

ajánkozik idősebb magános urhoz, vidéken lakó idősebb magános intelligens özvegy. Cim a kiadóban. 4432

Gazdatiszt

állást keres bármikori belépésre. Cime a kiadóban. 4555

Hivatalnoknő,

perfect magyar-német levelezőnő, több évi gyakorlati, ki a gépírásban jártas, könyvelést, pénztárkezelést és minden egyéb irodai munkát vállal, megfelelő állást keres. Kautióval rendelkezik. Szives megkereséseket a lap kiadója „Hivatalnoknő” jellegre kérek. 4591

Esti foglalkozást

keres mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóban. 4635

Alkalmazást nyer.

Kertész

ki a kertészet minden ágában jártas, több évi szolgálati bizonyítvánnyal rendelkezik kerestetik Purgly László uradalmi kertészetében Sofronyán. (Posta, vasut állomás.) Allás legkésőbb október 1-ig betöltendő. 4658

Német nyelvű

kerestetik a Vas droguerlában. 4625

Intelligens

kisasszonyt keresek délutánra, két nagyobb leányka melé. Zongorázáshoz és varráshoz értő előnyben részesül. Cim a kiadóban. 4687

Fűszerkereskedő segéd,

azonnali belépésre, esetleg augusztus 1-re kerestetik. Cim a kiadóban. 4676

Intelligens etárosnő

papírszakmából, azonnal felvétetik. Krausz Paulin könyvkereskedő. Színházépület. 4846

Vas- és fűszerkereskedésben

egy jó bizonyítvánnyal rendelkező hadmentes segéd, ki a román nyelvet is bírja, felvétetik. Mencer A. Adolf, Pankota. 4621

Tanuló felvétetik

Weisz Hugó fényképésznél Aradon. 4622

Hivatalnoknő

irodai gyakorlati, állandó alkalmazást talál; megkivántatik jó kézirás, gyors- és gépírás, esetleg a könyvelés ismerete is. Ajánlatok „Augusztus 1.” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 4632

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiu, kik a 14. évet beöltözték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

2 elegánsan butorozott

egybenyiló utcai szoba, azonnal kiadó. Andrássy-tér 20., II. em., ajtó 14. 4623

3 szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel, irodának is alkalmas, azonnali kiadó. Hasszinger-utca 5. szám. 4517

Lakást keres.

1 esetleg 2 szobás

butorozott lakás konyha és fürdőszobával házaspár részére kerestetik. Ajánlatok Pichler papirkereskedésébe Bohus-palota intézendők. 4677

4-5000 koronát

fizetünk évi bért 6-8 szobás tágas lakásért. Ajánlatokat Erzsébet Köszvénya társulat Arad. Telefonszám 10-49. 4686

Katonatiszt

augusztus 1-re lakást keres, zongorával és villamos világítással. Ajánlatok Az Est hírlapirodába kéretnek. (Zrinyi-utca) 4658

Vétel és eladás.

Fassint

cséplőgépnek megvételre keressük Kovács Soma és Társa. 4694

Kész nyírfa kecsiradák,

különböző vastagságban, valamint kész új tehéncsi kisebb és nagyobb oleson kapható Kormon Gyulánál Kovácsmester. Arad Akác-utca 10. szám. 4675

650 koronáig fizet

egy gramm aranyért Tökölly-téri ékszerész üzlet. 4679

Megvételre keresek

2 méteres üzlet ajtót, esetleg közönséges is lehet. Rácz Józsefné S. Part-utca 13. szám. 4672

650 K.-ig fizet

egy gramm aranyért Hirsch órás és ékszerész Forray- és Rákóczi-utca sarok. 4669

Antik

ebédülő kredenc eladó, Madách Imre-utca 3 (szerb templom közelében.) 4667

Cello

100 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 5000

Veszek

idei csemege mézet, mákot és kőmény-magot. Bertek Viktor Gyulafehérvár. 4661

Arabmézgát

és Dextrint pótló, folyékony ragasztószerből mintát küld postaköltség ellenében Grossmann Pálné, Ujszeged, Főfasor 29. szám. 4655

Cukornéplé

befőzés könyve ismét kapható Az Est hírlapirodában. (Zrinyi-utca.) 4657

Mász. fa és szén

beszerezhető az Általános Forgalmi Vállalatnál Honcztó. 4653

6 koronáig

fizet egy gramm aranyért Brandes órás és ékszerész, József főherceg-ut 12 (lutheránus templom mellett). 4561

Egy 6 HP. Puch

motorkerékpár kettős oldalkocsival, jól futó, továbbá egy 4 HP. Styria eladó. Cim a kiadóban. 4596

Henger és gépola

kapható Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedésében Aradon, Boros Béni-tér. 4631

Diófából készült

modern, feltétlen tiszta ág és éjleli szekrény, hiányszék eladó. Megtekinthető d. e. 10-12-ig, d. n. 4-6-ig. Cim a kiadóban. 4557

Új butorhitel!

vétel és eladás, hitelképes egyéneknek részlete kölcsönképpen adok készpénzfizetési árakban, — ebédülő, háló és nappali szoba berendezés, fa- és vasbutorok nagy választékban kaphatók. Állandó butorkiállítás Garai Károly butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. Telefon 773. Kérem a címre figyelni. 2791

Baromfiész

elleni szer „Tikin” kapható egyedül Wajdits gyógyszerárán, Ferenc-tér. Kis üveg 1-90 kor., nagy üveg 3-50 kor. 2847

Negyven fillérért

Liszt rapszófák, operakivonatok, Schubert dalok és más kiváló zeneművek kaphatók Deák Béla könyv és papirkereskedésében. Forray-utca, telefon 902. 871

Veszek

uraktól levett férfi ruhát, valamint mindenféle egyenruhát a legmagasabb árban. Vidékre is elmegyek. Bóler Ignác, Bocskó-utca 1. 761

Tégla

jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos árban kapható. Jiraszek iroda Lovarda-u. 1. szám, telefon 1097., vagy Lázár iroda, Hasszinger-utca 5. szám, telefon 747. szám. 3783

Antik utagere

faragott támaszokkal eladó. Megtekinthető d. u. 3-5. Batthyány-u. 28. Meszlényinél. 4638

Kis fedéres kocsi

ponny lóhoz megvennek. Krausz, Andrássy-tér 8. 4644

Veszek

koronázási blyegeket és egész gyűjteményeket. Könyvtárakat és egyes könyveket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Egy alig használt egyenáramú

2 1/2 lóerős motor eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Üzletek.

Ósírata gézmalom

egy negyed része, azonnal eladó Szentmártonban. Gépésznek vagy molnárnak előnyös. Bővebbet Frisch József malomtulajdonosnál, Kürtösön. 4640

Kőő- és rövidáru

kereskedés, esetleg részletekben is eladó. Bővebbet Márton Gizella, Pankota. 4149

Ingatlan.

Szőlő-u. 4. számú

ház jutányos áron eladó. 4373

Üzleti ház,

jóforgalmu helyen, melyben fűszerüzlet és vendéglő helyiség van. nagy vevőkörrel rendelkezik, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4020

Lipót-utca

13. számú ház eladó. 4659

Sarló-utca 58. sz.

modern magánház nagy kerttel (23.000 koronáért) sürgősen eladó. 4654

Adómentes sarokház

Sarlot Domoos-utca 32. szám alatt (volt Sarló-utca) 7 lakással és üzlethelyiséggel eladó. Bővebb Frank Fidélnél Deák Ferenc-utca 24. szám alatt. 4651

Varjassy József

(volt Kórház) utca 9. számú kisebb ház eladó. 4690

Új modern ház,

minden kényelemmel eladó. Bővebbet Oswald Ferenc, Szent Péter-tér 6/a. 4688

Magánház

5t szoba, mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással és gyümölcsös kerttel eladó. Purgly Lajosné-u. 180. 4551

4 held üres szállótelep

Paulison eladó. Cim a kiadóban. 4543

30 kishold

föld eladó Zimándközön, házzal a faluban. Érdeklődni Choris Áron. 1. alatt. 4588

Magánház

4 szoba, elő- és fürdőszoba, vízvezeték- és villanyvilágítással, veteményes kerttel, baromfiudvarral és dísznövényekkel eladó. Cim a kiadóban. 4615

Eladó

Urban Iván-utca 38. számú sarokház. Bővebb felvilágosítás ugyanott. 4617

Bárba,

esetleg megvételre keresek legkésőbb november 1-re kisebb magánházat fürdőszobával. Cim a kiadóhivatalban. 4637

Damjanich-utca 2. sz.

két utcára szülő ház, szabadkézből eladó. 4021

Oktatás.

Pótvizsgálatra

biztos eredménnyel előkészíték elemi és polgáristákat. Bővebbet Purgly Lajosné-utca 180. sz. 4626

Pótvizsgára

4 elemiből előkészíték. Cim Battyhány-utca 38. sz. 4673

Magán,

javító, különbözeti- és német vizsgára előkészít. Bővebbet: Butorszövetkezet. 4042

Pótvizsgára

tanár előkészít tanulókat Kőlcsey-utca 3. szám. 4641

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Ervényes 1917. év június hó 1-től.

Aradról Budapestre induli:

Gyorsv. reg. (csak katonáknak) 8:01
Személyvonat délelőtt 11:18
Személyvonat este 8:43

Aradról Budapestre érkezik:

Gyorsv. d. u. (csak katonáknak) 1:25
Személyvonat este 8:20
Személyvonat reggel 5:45

Budapestről Aradra induli:

Gyorsvonat délután 2:10
Személyvonat reggel 7:50
Személyvonat este 9:30

Budapestről Aradra érkezik:

Gyorsvonat este 7:18
Személyvonat délután 4:46
Személyvonat reggel 6:58